

Gesetz-Sammlung

ZBIÓR PRAW

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten.

Państw Królestwa Pruskiego.

№ 14.

(Nr. 3544.) Gesetz, betreffend die Zusätze zu der Verordnung vom 3. Januar 1849. über die Einführung des mündlichen und öffentlichen Verfahrens mit Geschworenen in Untersuchungsfachen. Vom 3. Mai 1852.

(Nr. 3544.) Ustawa, tycząca się dodatków do ustawy z dnia 3. Stycznia 1849. względem zaprowadzenia ustnego i jawnego postępowania z przysięgłymi w sprawach śledczych. Z dnia 3. Maja 1852.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski, Król Pruski i t. d.

Nachdem beide Kammern die von Uns auf Grund des Art. 105. der Verfassungs-Urkunde vom 5. Dezember 1848. erlassene Verordnung vom 3. Januar 1849., über die Einführung des mündlichen und öffentlichen Verfahrens mit Geschworenen in Untersuchungsfachen, nachträglich genehmigt, zugleich aber mehrere, diese Verordnung theils ergänzende, theils abändernde zusätzliche Bestimmungen vorgeschlagen haben, so ertheilen Wir diesen Vorschlägen Unsere Zustimmung, und verordnen demgemäß, was folgt:

Gdy obie Izby do wydanej przez Nas na mocy artykułu 105. dokumentu konstytucyjnego z dnia 5. Grudnia 1848. ustawy z dnia 3. Stycznia 1849. względem zaprowadzenia ustnego i jawnego postępowania z przysięgłymi w sprawach śledczych przyzwolenie udzieliły, zarazem zaś niektóre, ustawę tę po części uzupełniające, po części zmieniające postanowienia dodatkowe proponowały, przeto tymże propozycjom udzielamy Nasze potwierdzenie, i stanowimy zatem, co następuje:

Zu §§. 1. bis 11. der Verordnung.

Do §§. 1. aż do 11. ustawy.

Artikel 1.

Artykuł 1.

Die Staatsanwaltschaft ist befugt, alle ihr erforderlich scheinenden Anträge zu stellen, welche auf die Vorbereitung, die Einleitung und Führung der Untersuchung, auf die gerichtlichen Verfügun-

Prokuratoria Rządowa jest upoważnioną, wszelkie wnioski według jej zdania potrzebne czynić, które się odnoszą do przygotowania, rozpoczęcia i prowadzenia śledztwa, do sądo-

Sahrgang 1852. (Nr. 3544.)

[41]

Ausgegeben zu Berlin den 22. Mai 1852.

Wydany w Berlinie dnia 22. Maja 1852.

gen und Beschlüsse in derselben, sowie auf die Strafvollstreckung Bezug haben.

Handelt es sich um eine erhobene Beschwerde, so muß die Staatsanwaltschaft bei dem Gerichte, welches über die Beschwerde zu beschließen hat, auf ihr Verlangen mit ihrem schriftlichen oder mündlichen Antrage gehört werden; das Gericht kann auch der Staatsanwaltschaft die Beschwerde zur Stellung eines schriftlichen Antrages von Amtswegen vorlegen lassen.

Vor Erlassung eines Beschlusses über die Freilassung eines Verhafteten in den Fällen des §. 13. der Verordnung muß die Staatsanwaltschaft mit ihrem Antrage gehört werden.

Die Staatsanwaltschaft hat das Recht, auch im Interesse des Angeklagten Rechtsmittel einzulegen.

Artikel 2.

Der Gerichtsstand ist gleichmäßig begründet:

- 1) bei dem Gerichte des Sprengels, in welchem die strafbare Handlung begangen ist, und wenn sie im Auslande begangen ist, bei demjenigen inländischen Gerichte, welches dem Orte der That zunächst belegen ist. Gehören mehrere Handlungen zum Thatbestande, und sind dieselben in verschiedenen Sprengeln begangen, so ist das Gericht eines jeden dieser Sprengel kompetent;
- 2) bei dem Gerichte des Sprengels, in welchem der Beschuldigte wohnt, oder sich gewöhnlich aufhält, und wenn derselbe im Inlande keinen Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthaltsort hat, bei dem Gerichte, in dessen Sprengel er sich auch nur vorübergehend aufhält;
- 3) bei dem Gerichte des Sprengels, in welchem der Beschuldigte ergriffen wird.

Artikel 3.

Konnexe strafbare Handlungen (Art. XXII. des Einführungsgesetzes zum Strafgesetzbuche) kön-

wen rozporządzeń i uchwał w takowych, jako też do wykonania kary.

Jeżeli chodzi o zamiesione zażalenie, natenczas prokuratoria Rządowa u sądu, który względem zażalenia decyzyą ma wydać, na żądanie ze swym piśmiennym lub ustnym wnioskiem słuchaną być musi; sąd może również zażalenie prokuratorji Rządowej do stawienia piśmiennego wniosku z urzędu kazać przedłożyć.

Przed wydaniem uchwały względem uwolnienia uwięzionego w przypadkach §. 13. ustawy prokuratoria Rządowa ze swym wnioskiem słuchaną być musi.

Prokuratoria Rządowa ma prawo, również na rzecz oskarżonego założyć środki prawa.

Artykuł 2.

Forum w równym sposobie jest uzasadnione:

- 1) u sądu obwodu, w którym karogodny uczynek jest popełnionym, a jeżeli za granicą jest popełnionym, u tego sądu krajowego, który od miejsca uczynku najmniej jest odległym. Jeżeli kilkoro uczynków do istoty czynu należą i jeżeli takowe w różnych obwodach są popełnione, natenczas sąd każdego z tych obwodów jest kompetentnym;
- 2) u sądu obwodu, w którym obwiniony mieszka albo zazwyczaj przebywa, a jeżeli w kraju nie ma żadnego pomieszkania lub zwyczajnego pobytu, u sądu, w którego obwodzie, chociaż tylko na czas niejaki przebywa;
- 3) u sądu obwodu, w którym obwiniony został schwytany.

Artykuł 3.

Karogodne uczynki związek (connexitas) pomiędzy sobą mające (Art. XXII. ustawy ty-

nen zur gleichzeitigen Untersuchung und Entscheidung vor das Gericht gebracht werden, bei welchem der Gerichtsstand in Ansehung einer derselben begründet ist, unbeschadet der Bestimmungen des Artikels XXI. des Einführungsgesetzes zum Strafgesetzbuche.

Artikel 4.

Sind mehrere Gerichtsstände begründet, so erfolgt die Untersuchung und Entscheidung durch dasjenige Gericht, bei welchem die Staatsanwaltschaft zu diesem Behufe den ersten, wenn auch nur auf vorläufige Ermittlungen gerichteten Antrag gestellt hat.

So lange jedoch ein Erkenntniß erster Instanz nicht ergangen ist, kann das zunächst höhere Gericht, dessen Gerichtsbarkeit sich über die verschiedenen an sich kompetenten Gerichte erstreckt, die Sache an dasjenige derselben zur Untersuchung und Entscheidung verweisen, welches wegen der überwiegenden Wichtigkeit oder der Zahl der in dessen Sprengel begangenen strafbaren Handlungen, oder wegen der Zahl der über dieselben zu vernehmenden Zeugen, oder sonst zur Erleichterung des Verfahrens als das geeignetste erscheint.

Artikel 5.

Die Einrede der Inkompetenz, welche auf die örtliche Begrenzung des Gerichtsbezirks gegründet ist (Art. 2. bis 4.), muß bei Verlust derselben von dem Beschuldigten bei seiner ersten Bernehmung über die Beschuldigung und, falls die Bernehmung erst bei der Hauptverhandlung erfolgt, vor dem Beginne des Beweisverfahrens geltend gemacht werden.

In der Voruntersuchung wird darüber im Beschwerdewege definitiv entschieden. Die Frist zur Einlegung der Beschwerde ist die im §. 12. der Verordnung bestimmte. Dasselbe gilt, wenn die Einrede in der Hauptverhandlung vorgebracht und für gerechtfertigt erachtet wird. Wird sie verworfen, so kann dieser Beschluß nur zugleich

czając się zaprowadzenia kodexu karnego) do równoczesnej indagacyi i decyzji przed sąd zanesione być mogą, u którego forum względem jednego uczynku jest uzasadnione bez nadwężenia postanowień artykułu XXI. ustawy względem zaprowadzenia kodexu karnego.

Artykuł 4.

Jeżeli kilkakrotne forum jest uzasadnione, natenczas indagacya i decyzja u tegoż nastąpi sądu, u którego prokuratorya Rządowa na ten cel pierwszy, chociaż tylko na tymczasowe wypośredkowania wymierzony wniosek stawia.

Dopóki jednakowoż wyrok pierwszej instancyi nie zapadł, bezpośrednio przełożony sąd, którego jurysdykcya się odnosi do rozmaitych sądów kompetentnych, sprawę celem indagacyi i decyzji do tegoż sądu przekazać może, który dla większej ważności albo liczby popełnionych w jego obwodzie karogodnych uczynków, albo dla liczby słuchanymi być mających względem takowych świadków, albo też celem ułatwienia postępowania jako najzdatniejszym się uważa.

Artykuł 5.

Zarzut inkompetencyi uzasadniony na miejscowe ograniczenie obwodu sądowego (Art. 2. aż do 4.) pod utratą takowego od obwinionego przy pierwszym słuchaniu, względem obwinienia i jeżeli słuchanie dopiero przy głównem postępowaniu nastąpi, przed rozpoczęciem postępowania z dowodami zanesionym być może.

W indagacyi przygotowawczej w drodze zażalenia w tej mierze definitywnie się stanowi. Czas do założenia zażalenia w §. 12. ustawy jest oznaczonym. Toż samo ma ważność, jeżeli zarzut w głównej rozprawie zanesionym i za uzasadnionego uznanym zostanie. Jeżeli odrzuconym zostanie, natenczas uchwała ta tylko

mit der Entscheidung in der Hauptsache angefochten werden.

Von Amtswegen kann eine Inkompetenz-Erklärung dieser Art (Art. 2 — 4.) nicht mehr ausgesprochen werden, nachdem über die Eröffnung der Untersuchung Beschluß gefaßt ist.

Artikel 6.

Nach eröffneten Untersuchung darf eine Inkompetenz-Erklärung nicht aus dem Grunde erfolgen, weil die That eine Gesetzes-Übertretung geringerer Art enthalte, als derjenigen, welche der Kompetenz des Gerichts zunächst überwiesen ist.

Artikel 7.

Findet das Gericht dagegen, daß die That, welche den Gegenstand der Verhandlung bildet, eine seine Kompetenz überschreitende strafbare Handlung darstellt, so muß es seine Inkompetenz durch Erkenntniß aussprechen.

In den Gründen desselben müssen die That-sachen, welche den Gegenstand der Verhandlung bilden, sowie das Ergebnis der in der betreffenden Sitzung vorgebrachten Beweismittel insoweit aufgenommen werden, als sie auf die Kompetenz von Einfluß sind.

Artikel 8.

Gegen das Erkenntniß sind die gewöhnlichen Rechtsmittel zulässig.

Artikel 9.

Wenn die Inkompetenz des Polizeirichters rechtskräftig ausgesprochen ist, so kann die Eröffnung der Untersuchung von der Gerichtsabtheilung nicht aus dem Grunde verweigert werden, weil die That eine Übertretung enthalte.

Ist durch ein rechtskräftiges Erkenntniß die Inkompetenz der Gerichtsabtheilung deshalb ausgesprochen, weil die That ein Verbrechen darstelle,

zarazem z decyzją w głównej sprawie zaczępioną być może.

Zurządu oświadczenie inkompetencji tegoż rodzaju (Art. 2. aż do 4.) nie może być wyrażonem po ustanowieniu uchwały względem rozpoczęcia indagacyi.

Artykuł 6.

Po rozpoczętem śledztwie oświadczenie inkompetencji z tego nie ma nastąpić powodu, iż czynnek przekroczenie prawa niższego rodzaju zawiera, jak to, które do kompetencji sądu najprzód jest przekazanem.

Artykuł 7.

Jeżeli zaś sąd uważa, iż czynnek przedmiot rozprawy tworzący przedstawia przechodzący swoją kompetencyą karogodny czynnek, natenczas swoją inkompetencyą przez wyrok wyrazić powinien.

W zasadach tegoż wyroku fakta, które przedmiot rozprawy tworzą, jako też rezultat dowodów w dotyczącem posiedzeniu przytoczonych, tak dalece przyjęte być muszą, o ile na kompetencyą wpływ mają.

Artykuł 8.

Przeciwko wyrokowi zwyczajne środki prawa są dozwolone.

Artykuł 9.

Jeżeli inkompetencya sędziego policyjnego prawomocnie jest wyrażoną; natenczas rozpoczęcie indagacyi od wydziału sądowego z tego powodu nie może być odmówionem, że czynnek przekroczenie zawiera.

Jeżeli prawomocnym wyrokiem inkompetencya wydziału sądowego dla tego jest wyrażoną, że czynnek zbrodnią przedstawia, na-

so vertritt dieses Erkenntniß die Stelle der vorläufigen Verſetzung in den Anklageſtand. (Verordnung §. 78.)

Liegt ein rechtskräftiges Erkenntniß über die Inkompetenz der Gerichtsabtheilung vor, und iſt der Anklageſenat der Anſicht, daß die Sache nicht vor das Schwurgericht gehöre, ſo iſt der negative Kompetenzkonflikt durch das Ober-Tribunal zu erledigen.

Artikel 10.

In allen Fällen, wo die Kompetenz von der rechtlichen Beurtheilung der That abhängt, iſt die von dem Ober-Tribunale über die Rechtsfrage erlaſſene Entſcheidung, auch wenn ſie im Beſchwerdewege ergangen iſt, für die fernere Verhandlung und Entſcheidung der Sache in der Art maßgebend, daß die That, welche den Gegenſtand der Beſchuldigung bildet, als innerhalb der Kompetenz deſſenigen Gerichts liegend betrachtet werden muß, welchem die Sache zugewieſen iſt.

Zu §§. 12. und 13. der Verordnung.

Artikel 11.

Die Beſchwerde findet gegen alle gerichtlichen Verfügungen und Beſchlüſſe Statt, inſofern ſie nicht ausdrücklich ausgeſchloſſen iſt.

Artikel 12.

Die Beſchwerde folgt dem Inſtanzenzuge der gegen Erkenntniſſe in den betreffenden Sachen zuläſſigen Rechtsmittel, wenn nicht ein Anderes ausdrücklich beſtimmt iſt.

Gegen Verfügungen und Beſchlüſſe, welche in den zur Kompetenz der Schwurgerichtshöfe gehörigen Sachen außerhalb der Hauptverhandlung erlaſſen werden, geht die Beſchwerde zunächſt an das Appellationsgericht.

tenczas wyrok ten zaſtepuje miejsce tymczasowego ſtawienia w ſtan oskarżenia. (Ustawa §. 78.)

Jeżeli prawomocny wyrok względem inkompetencji wydziału sądowego zachodzi, a ſenat oskarżenia tego jest zdania, iż ſprawa nie należy do sądu przysięgłych, natenczas negatywny konflikt kompetencji przez główny trybunał ma być załatwiony.

Artykuł 10.

We wszystkich razach, w których kompetencya od prawnego rozważania uczynku za-
wisała, decyzya od głównego trybunału względem kwestyi prawa, chociaż w drodze zażalenia wydana, dla dalszej rozprawy i decyzyi w tej mierze jest miarodawczą, iż uczynek przedmiot obwinienia tworzący, jako wśród kompetencji tego sądu uważanym być musi, któremu ſprawa jest przekazana.

Do §§. 12. i 13. ustawy.

Artykuł 11.

Zażalenie ma miejsce przeciw wszystkim sądowym rozporządzeniom i uchwałom, o ile wyraźnie nie jest wykluczonym.

Artykuł 12.

Zażalenie idzie drogą instancyi środków prawa dozwolonych przeciwko wyrokom w dotyczących sprawach, jeżeli co innego wyraźnie nie jest przepisaniem.

Przeciwko rozporządzeniom i uchwałom, które w sprawach należących do kompetencji sądów przysięgłych, prócz głównej rozprawy są wydane, zażalenie najprzód idzie do sądu apelacyjnego.

Artikel 13.

Die Beschwerde an das Ober-Tribunal ist nur dann zulässig, wenn die Verfügung oder der Beschluß aus Rechtsgründen angefochten wird.

Mit dieser Beschränkung findet sie auch in den Fällen der §§. 12. 13. 72. 78. 131. 154. der Verordnung Statt.

Artikel 14.

Die Beschwerde ist außer den im Gesetze ausdrücklich bezeichneten Fällen an keine Frist gebunden. Ist eine Frist bestimmt, so gilt dieselbe auch für die Beschwerde an das Ober-Tribunal.

Artikel 15.

Gegen den Beschluß, durch welchen eine Untersuchung eröffnet wird, steht dem Angeklagten keine Beschwerde zu.

Artikel 16.

Wenn die Beschwerde gegen einen Beschluß, durch welchen der Antrag auf Eröffnung der Untersuchung zurückgewiesen ist, für begründet erachtet wird, so ist der förmliche Beschluß auf Eröffnung der Untersuchung von dem Gerichte zu erlassen, welches über die Beschwerde entscheidet.

Artikel 17.

Hinsichtlich der Beschwerden, welche die Disziplin, den Geschäftsbetrieb oder Verzögerungen betreffen, wird an den Bestimmungen des dritten Absatzes im §. 35. der Verordnung vom 2. Januar 1849. nichts geändert.

Statt §. 15. der Verordnung.

Artikel 18.

Ausgeschlossen von dem Zutritte zu den öffentlichen Verhandlungen sind unbetheiligte Personen,

Artykuł 13.

Zażalenie do głównego trybunału tylko natenczas jest dozwoloném, jeżeli rozporządzenie albo uchwała z powodów prawa zaczepioną została.

Z tém ograniczeniem ma również miejsce w przypadkach §§. 12. 13. 72. 78. 131. 154. ustawy.

Artykuł 14.

Zażalenie prócz przypadków wyraźnie w ustawie oznaczonych do żadnego okresu czasu nie jest wiązaném. Jeżeli termin jest oznaczony, natenczas takowy ma ważność również względem zażaleń do głównego trybunału.

Artykuł 15.

Przeciw uchwale, przez którą indagacya wytoczona zostanie, oskarzonemu nie wolno, zażalenia założyć.

Artykuł 16.

Jeżeli zażalenie przeciwko uchwale, którą wnioszek o wytoczenie indagacyi odrzuconym został, za uzasadnione uznaném zostanie, natenczas formalna uchwała względem wytoczenia indagacyi od tego sądu ma być wydana, który na zażalenie decyduje.

Artykuł 17.

Co do zażaleń, które się dotyczą karności, biegu czynności albo zwłoczeń, w postanowieniach trzeciego oddziału w §. 35. ustawy z dnia 2. Stycznia 1849. nic się nie zmienia.

Zamiast §. 15. ustawy.

Artykuł 18.

Wyjęte od przystępu do publicznych rozpraw są osoby niemające żadnego udziału,

welche unerwachsen sind, oder welche sich nicht im Vollgenusse der bürgerlichen Ehre befinden.

Die Oeffentlichkeit kann für die ganze Hauptverhandlung oder für einen Theil derselben ausgeschlossen werden, wenn sie der Ordnung oder den guten Sitten Gefahr droht.

Bei Münzverbrechen und Münzvergehen ist die Oeffentlichkeit stets ausgeschlossen.

Artikel 19.

Der Beschluß über die Ausschließung der Oeffentlichkeit wird, nachdem die Staatsanwaltschaft und der Angeklagte in nicht öffentlicher Sitzung gehört worden sind, von dem erkennenden Gerichte erlassen und öffentlich verkündet.

Der Vorsitzende ist gleichwohl befugt, einzelnen unbetheiligten Personen den Zutritt zu gewähren.

Zu §. 16. der Verordnung.

Artikel 20.

Als Bertheidiger können nur auftreten:

- 1) Rechtsanwälte, welche zur Praxis bei Preussischen Gerichtshöfen berechtigt sind;
- 2) die an Preussischen Universitäten habilitirten Doktoren der Rechte;
- 3) Referendarien und Auskultatoren mit Genehmigung des Vorstandes des Gerichts, bei welchem sie beschäftigt sind;
- 4) andere Personen nur mit besonderer Genehmigung des Gerichts, Staatsbeamte außerdem nur mit Bewilligung ihrer vorgesetzten Dienstbehörde.

Als Vertreter können außer denjenigen, welche als Bertheidiger auftreten können, auch noch diejenigen großjährigen Männer auftreten, welche nach den Gesetzen vermuthete Vollmacht haben, insofern sie sich im Vollgenusse der bürgerlichen Ehre befinden.

które są niedorośle albo w pełném dzierzeniu honoru obywatelskiego się nie znajdują.

Jawność co do całej głównej rozprawy albo co do części takowej wykluczoną być może, skoro się nie zgadza z porządkiem albo z dobrym obyczajem.

Przy zbrodniach mennicznych i przewinieniach mennicznych jawność zawsze jest wykluczoną.

Artykuł 19.

Uchwała względem wykluczenia jawności po słuchaniu prokuratury Rządowej i oskarżonego na posiedzeniu niejawném od wyrokującego sądu wydaną i publicznie ogłoszoną zostanie.

Przewodniczący jednakowoż jest upoważniony, pojedynczym osobom nie mającym żadnego udziału, przystęp pozwolić.

Do §. 16. ustawy.

Artykuł 20.

Jako obrońcy tylko występować mogą:

- 1) obrońcy prawa, którzy do praktyki przy Pruskich sądach są uprawnieni;
- 2) przy Pruskich uniwersytetach habilitowani doktorowie prawa;
- 3) referendaryuszowie i auskultatorowie z przyzwoleniem przełożonego sądu, u którego pracują;
- 4) inne osoby tylko ze szczególném przyzwoleniem sądu, urzędnicy krajowi prócz tego tylko z przyzwoleniem przełożonej władzy służbowej.

Jako zastępcy prócz tych, co jako obrońcy występować mogą, również jeszcze ci mężczyźni doletni występować mogą, którzy według praw pełnomocnictwo domniemane mają, o ile się znajdują w pełném dzierzeniu obywatelskiego honoru.

Artikel 21.

Zur Verhandlung vor dem Schwurgerichte muß dem wegen Verbrechens Angeklagten ein Bertheidiger von Amtswegen zugeordnet werden. Jedoch bleibt dem Angeklagten vorbehalten, sich demnächst des Beistandes eines anderen zulässigen Bertheidigers zu bedienen.

In anderen Fällen hat der Angeklagte kein Recht, die Zuordnung eines Bertheidigers zu verlangen. Das Gericht kann aber einem darauf gerichteten Antrage Statt geben.

Artikel 22.

Die Gültigkeit der Hauptverhandlung ist in keinem Falle dadurch bedingt, daß die Bertheidigung des Angeklagten durch den gewählten oder zugeordneten Bertheidiger wirklich geführt werde, wenn nur in dieser Beziehung von Gerichtswegen den gesetzlichen Vorschriften genügt worden ist.

Erachtet das Gericht die Vertagung der Hauptverhandlung in Folge einer dem Bertheidiger zur Last fallenden Verschuldung für nothwendig, so kann demselben auch der Ersatz der durch die Erneuerung des Verfahrens erwachsenen Kosten im Disziplinarwege auferlegt werden.

Artikel 23.

Die Vertretung eines nicht erschienenen Angeklagten findet, selbst zur Ausführung des Rechtspunktes, nur in Untersuchungen wegen Uebertretungen und wegen solcher Vergehen Statt, die bloß mit Geldbuße bedroht sind.

Das Gericht hat stets die Befugniß, das persönliche Erscheinen des Angeklagten zu verordnen und denselben zu diesem Zwecke nöthigenfalls zwangsweise vorführen zu lassen.

An den Vorschriften der §§. 134. 145. und 147. der Verordnung wird durch die Bestimmungen dieses Artikels und des Artikels 21. nichts geändert.

Artykuł 21.

Celem rozprawy przed sądem przysięgłych za zbrodnią oskarzonemu obrońca z urzędu ma być dodanym. Zastrzega się jednakowoż oskarzonemu, potem innego sobie przyjąć obrońcę dozwolonego.

W innych przypadkach oskarżony nie ma prawa, żądać dodania obrońcy. Sąd jednakowoż wskutek wniosku w tej mierze uczynionego przyzwolenie udzielić może.

Artykuł 22.

Ważność głównej rozprawy w żadnym razie od tego nie zawisła, iż obrona oskarżonego przez obranego albo dodanego obrońcę wistocie prowadzoną zostanie, jeżeli tylko w tym względzie ze strony sądu prawnym przepisom zadosyć uczyniono.

Jeżeli sąd odroczenie głównej rozprawy z przyczyny zawinienia ze strony obrońcy potrzebnem uznaje, natenczas takowemu również zwrócenie kosztów przez powtórne postępowanie wynikłych, w drodze dyscyplinarnej nakazanem być może.

Artykuł 23.

Zastępstwo oskarżonego, który się nie stawił, nawet co do wyводу punktu prawa, tylko w indagacjach o przekroczenia i dla takich przewinień ma miejsce, które tylko karą pieniężną są zagrożone.

Sąd ma zawsze prawo, rozporządzić, ażeby oskarżony osobiście stanął, i w razie potrzeby onegoż na ten cel przymusowo może kazać sprowadzić.

W przepisach §§. 134. 145. i 147. ustawy przez postanowienia niniejszego artykułu i artykułu 21. nic się nie zmienia.

Zu §§. 19—22. der Verordnung.

Artikel 24.

Mitglieder des Königlischen Hauses und der beiden Hohenzollernschen Fürstenhäuser werden in ihrer Wohnung vernommen.

Die Eidesformel wird ihnen von dem mit der Vernehmung beauftragten Richter vorgelesen und zur eigenhändigen Unterschrift vorgelegt.

Zur Hauptverhandlung werden sie nicht vorgeladen, sondern es soll statt dessen ihre protokollarische Aussage verlesen werden.

Artikel 25.

Ueber die Thatfachen, welche für die Entscheidung von Erheblichkeit sind, müssen die Personen, welche darüber Auskunft geben können, der Regel nach mündlich vernommen werden. Insofern es jedoch auch außer den Fällen der §§. 19. und 21. der Verordnung und des Art. 24. zur Aufklärung der Sache als nothwendig oder dienlich erscheint, ist das Gericht befugt, auf den Antrag der Staatsanwaltschaft, des Angeklagten oder von Amtswegen die Vorlesung eines jeden Schriftstückes anzuordnen.

Artikel 26.

Wenn über einen und denselben Umstand von dem Angeklagten mehrere Zeugen vorgeschlagen sind, so unterliegt der Prüfung und Bestimmung des Gerichts auch die Zahl der davon vorzuladenden Zeugen.

Welche Zeugen vorgeladen sind, ist dem Angeklagten bekannt zu machen. Demselben bleibt unbenommen, auf seine Kosten andere Zeugen in der Sitzung zu stellen. Die §§. 31. und 52. der Verordnung werden hiernach abgeändert.

Artikel 27.

Wenn ein Angeklagter, ein Zeuge oder ein Geschworener der deutschen Sprache nicht mächtig

Jahrgang 1852. (Nr. 3544.)

Do §§. 19. až do 22. ustawy.

Artykuł 24.

Członkowie Królewskiego Domu i obuch Hohenzollerskich Domów Xiążęcych w pomieszkaniu słuchani będą.

Sędzia mający zlecenie słuchania, odczyta im normę przysięgi, i przedłoży im takową do własnoręcznego podpisania.

Do głównej rozprawy zapozwani nie zostaną, ale zamiast tego protokolarne ich zeznanie odczytanem zostanie.

Artykuł 25.

Co do faktów, które dla decyzji są ważne, osoby mające o takowych wiadomość, zazwyczaj ustnie słuchane być mogą. O ile jednakowoż prócz przypadków §§. 19. i 21. ustawy i artykułu 24. do wyjaśnienia sprawy potrzebnem albo skutecznem się okaże, sąd jest upoważniony, na wniosek prokuratury Rządowej, oskarzonego albo z urzędu odczytanie każdego pisma rozporządzić.

Artykuł 26.

Jeżeli względem jednego i tegoż samego przedmiotu oskarżony kilka świadków proponował, natenczas również liczba zapozwanymi mających być świadków ulega rozpoznawaniu i ustanowieniu sądu.

Co za świadkowie są zapozwani, oskarżonemu ma być oznajmionem. Onemuż nie jest zabronionem, na swoje koszta innych świadków na posiedzenie sprowadzić. W téj mierze §§. 31. i 52. ustawy się zmieniają.

Artykuł 27.

Jeżeli oskarżony, świadek albo przysięgły Niemieckiego języka nie jest świadomy, na-

[42]

ist, so muß bei der Verhandlung ein von dem Gericht oder dessen Vorsitzenden von Amtswegen ernannter vereidigter oder zu vereidigender Dolmetscher zugezogen werden. Derselbe darf nicht aus der Zahl der Zeugen oder der bei dem Gerichte mitwirkenden Personen genommen werden.

In Untersuchungen wegen Uebertretungen bedarf es der Zuziehung eines Dolmetschers nicht, wenn der Richter oder der Gerichtsschreiber der fremden Sprache mächtig ist.

Artikel 28.

Das Gericht kann den Angeklagten im Laufe der Verhandlung bei der Vernehmung einzelner Zeugen oder etwaiger Mitangeklagten einstweilen aus dem SitzungsSaale abtreten lassen; es muß aber die Vernehmung, und zwar die der Zeugen vor ihrer Vereidung, in Gegenwart des Angeklagten wiederholt werden.

Artikel 29.

Kein erheblicher Umstand und kein Beweismittel darf bloß aus dem Grunde unberücksichtigt bleiben, weil dem Angeklagten oder der Staatsanwaltschaft davon nicht vor der Verhandlung oder nicht frühzeitig genug Kenntniß gegeben sei; vorbehaltlich der Befugniß des Gerichts, eine Verurteilung zu verordnen, wenn dieselbe zur besseren Vorbereitung der Bertheidigung oder der Ueberführung als nothwendig erscheint.

Artikel 30.

Gegenstand der Hauptverhandlung und Entscheidung sind nicht bloß die Thatfachen, welche in der Anklage erwähnt sind, sondern auch die näheren Umstände, von welchen dieselben begleitet waren, und zwar selbst dann, wenn sie, verbunden oder vereinzelt, von einem Gesichtspunkte aus als strafbar erscheinen, unter welchen sie die Anklage nicht gebracht hat. Fälle, wo die That sich als eine Gesetzesverletzung einer anderen, selbst schwereren Gattung darstellt, sind nicht ausgeschlossen.

tenczas, przy rozprawie od sądu albo od przewodniczącego z urzędu mianowany tłumacz, który już jest przysięgły, albo pod przysięgą ma być zobowiązanym, przywезwanym być musi. Takowy nie ma być wzięty z liczby świadków albo osób u sądu spółdziałających.

W śledztwach o przekroczenia nie potrzeba przywезwania tłumacza, skoro sędzia albo pisarz sądowy cudzy posiada język.

Artykuł 28.

Sąd oskarzonego w biegu rozprawy przy słuchaniu pojedynczych świadków albo współoskarzonych tym czasem ze sali posiedzenia oddalić może; jednakowoż słuchanie, a to świadków przed przysięgą w przytomności oskarzonego powtórzonem być musi.

Artykuł 29.

Żaden przedmiot ważny i żaden dowód tylko z tego powodu nie uwzględnionym nie ma pozostać, że oskarżonemu albo prokuratorowi Rządowej przed rozprawą albo nie dosyć wcześnie o tém wiadomość udzieloną nie została; ze zastrzeżeniem prawa ze strony sądu, rozporządzić odroczenie, jeżeli takowe do lepszego przygotowania obrony albo udowodnienia potrzebnem się zdaje.

Artykuł 30.

Przedmiotem głównej rozprawy i decyzji są nietylko fakta wymienione w oskarżeniu, ale też bliższe okoliczności przy takowych zachodzące, nawet wtenczas, jeżeli połączone albo pojedynczo z widokresu karogodne się okazują, z którego w oskarżeniu nie są uwzględniane. Przypadki, w których czyn jako przekroczenie prawa innego nawet cięższego rodzaju się przedstawia, nie są wykluczone.

Das Gericht hat jedoch, wenn es mit Rücksicht auf die veränderte Sachlage eine bessere Vorbereitung der Anklage oder der Bertheidigung nothwendig findet, auf den Antrag der Staatsanwaltschaft oder des Angeklagten eine Vertagung anzuordnen, oder geeignetenfalls die betreffenden Anschuldigungspunkte einem neuen Verfahren vorzubehalten.

Artikel 31.

Das Urtheil muß hervorheben, welche derjenigen Thatsachen, die zu den wesentlichen Merkmalen der den Gegenstand der Entscheidung bildenden strafbaren Handlung gehören, für erwiesen oder für nicht erwiesen zu erachten seien. Dieses gilt insbesondere auch von solchen Umständen, welche nach Vorschrift des Gesetzes die Strafe ausschließen, mildern oder erschweren, wenn ein Antrag der Staatsanwaltschaft oder des Angeklagten die Berücksichtigung derselben verlangt hat.

Die Thatsachen und Beweismittel, auf Grund deren jener Beweis als geführt oder als nicht geführt angenommen worden ist, sind in den Entscheidungsgründen anzugeben.

Artikel 32.

Wenn ausnahmsweise die Entscheidungsgründe des Urtheils vor dessen Verkündung nicht schriftlich abgefaßt worden, so ist dieses auf die Gültigkeit des Urtheils und den Lauf der Fristen von keinem Einfluß.

Eine Vertagung zum Zwecke der Verkündung des Urtheils soll nur Statt finden, wenn das Urtheil mit den Gründen nach geschlossener Verhandlung auch nicht mündlich verkündet werden kann.

Jedem Angeklagten ist auf sein Verlangen eine Abschrift des Urtheils mit den Gründen zu erteilen.

Statt §. 25. der Verordnung.

Artikel 33.

Hinsichtlich der Insinuation von Verfügungen, Beschlüssen und Erkenntnissen sind die für das

Jednakowoż sąd, jeżeli ze względu na zmienne położenie sprawy lepsze przygotowanie oskarżenia albo obrony potrzebnem się okaże, na wniosek prokuratoryi rządowej albo oskarżonego odroczenie rozporządzić albo dotyczące punkta oskarżenia do nowego postępowania przekazać może.

Artykuł 31.

Wyrok wykazać musi, jakie do istotnych znaków karogodnego uczynku, tworzącego przedmiot decyzji, należące fakta za udowodnione albo za nieudowodnione uważane być mają. To w szczególności także o takich okolicznościach się rozumi, które wedle przepisu prawa karę wykluczają, albo takową złagodzą lub uciążają, skoro wniosek prokuratoryi Rządowej albo oskarżonego uwzględnienia takowych zażądał.

Fakta i dowody, na mocy których ów dowód za prowadzony albo za nieprowadzony się uważa, w zasadach wyroku mają być wyszczególnione.

Artykuł 32.

Na ważność wyroku i na bieg okresów żadnego nie ma wpływu, jeżeli wyjątkowo zasady wyroku przed publikacją piśmiennie ułożone nie zostały.

Odroczenie na cel ogłoszenia wyroku tylko natenczas ma nastąpić, jeżeli wyrok ze zasadami po ukończonej rozprawie ani nawet ustnie nie może być ogłoszonym.

Każdemu oskarżonemu na żądanie odpis wyroku ze zasadami ma być udzielonym.

Zamiast §. 25. ustawy.

Artykuł 33.

Co do insynuacji rozporządzeń, uchwał i wyroków dla postępowania w sprawach cy-

Verfahren in Civilsachen bestehenden Vorschriften mit den in diesem Gesetze enthaltenen Aenderungen und näheren Bestimmungen maaßgebend.

Artikel 34.

Eine öffentliche Vorladung abwesender oder flüchtiger Beschuldigten findet in der Voruntersuchung nicht Statt. Das Gericht kann auf den Antrag der Staatsanwaltschaft verordnen, daß das Verfahren einstweilen ruhen bleibt, bis die Vernehmung erfolgen kann.

Artikel 35.

Wenn dem Angeklagten die Vorladung zur Hauptverhandlung entweder gar nicht, oder an seinem bekannten Aufenthaltsorte im Auslande nicht ohne erhebliche Schwierigkeiten auf die gesetzlich vorgeschriebene Weise zugestellt, oder wenn ihm die Anklageschrift und der Beschluß über die Eröffnung der Untersuchung oder über die definitive Verurteilung in den Anklagestand nicht nach §. 49. der Verordnung bekannt gemacht werden kann, auch seine Verhaftung oder Wiederverhaftung nicht angemessen oder nicht ausführbar erscheint, so ist in der Regel mit dem ferneren Verfahren inne zu halten.

Trägt jedoch die Staatsanwaltschaft aus besonderen Gründen, deren Würdigung ihrem Ermessen anheimgegeben bleibt, auf Einleitung des Kontumazial-Verfahrens an, so muß dasselbe von dem für die Hauptverhandlung zuständigen Gerichte angeordnet und die öffentliche Vorladung des Angeklagten verfügt werden.

Artikel 36.

Gegen anwesende Mitangeklagte findet in allen Fällen das gewöhnliche Verfahren Statt. Die Befugnis des Gerichts zu einer Vertagung der Verhandlung ist jedoch nicht ausgeschlossen, wenn besondere Gründe dieselbe als angemessen erscheinen lassen.

wilnych istnące przepisy ze zmianami w niniejszej ustawie zawartemi i bliższemi postanowieniami są miarodawcze.

Artykuł 34.

Publiczne zapozwanie nieobecnych albo zbiegłych obwinionych w indagacyi przygotować nie ma miejsca. Sąd na wniosek prokuratoryi Rządowej rozporządzić może, ażeby postępowanie tymczasem spoczywało, dopóki słuchanie nie nastąpiło.

Artykuł 35.

Jeżeli oskarzonemu zapozew do rozprawy głównej albo wcale nie, albo w jego wiadomym miejscu pobytu zagranicą nie bez znacznych trudności w sposobie prawem przepisany, wręczonym, albo jeżeli akt oskarżenia i uchwała względem wytoczenia indagacyi albo względem definitywnego stawienia w stan oskarżenia według §. 49. ustawy ogłoszonym być nie może, albo jego uwięzienie lub powtórne uwięzienie nie jest stosownym, albo wykonanym być nie może, natenczas zazwyczaj dalsze postępowanie ma być wstrzymanym.

Jeżeli jednakowoż prokuratorya Rządowa z powodów szczególnych, których rozważanie do jej zdania się pozostawia, o wytoczenie postępowania zaocznego wnosi, natenczas takowe od sądu dla głównej rozprawy kompetentnego rozporządzonym i publiczne zapozwanie oskarzonego skutecznym być musi.

Artykuł 36.

Przeciwko obecnym spółoskarzonym we wszystkich przypadkach zwyczajne postępowanie ma miejsce. Prawo sądu do odroczenia postępowania nie jest jednakowoż wykluczonym, jeżeli takowe ze szczególnych powodów stosownym się okaże.

Artikel 37.

Ist die Sache vor dem Schwurgerichte zu verhandeln, so muß die öffentliche Vorladung enthalten:

- a) Vor- und Zunamen, Alter, Wohnort, Stand oder Gewerbe des Angeklagten, soweit sie bekannt sind;
- b) die Bezeichnung der strafbaren Handlung, welche den Gegenstand der Anklage bildet;
- c) die Aufforderung an den Angeklagten, binnen einer angemessenen Frist, welche auf mindestens einen Monat festzusetzen ist, vor dem Untersuchungsrichter des Gerichts, wo das Schwurgericht zusammentritt, zu erscheinen und sich wegen der ihm zur Last gelegten That zu verantworten, widrigenfalls dieselbe für zugestanden angenommen und gegen ihn weiter nach den Gesetzen verfahren werden würde.

Artikel 38.

Diese Vorladung ist an dem Orte des Gerichts, wo die Voruntersuchung geführt worden ist, sowie an dem Orte des Schwurgerichts, bis zum Beginne der Sitzungsperiode, in welcher die Hauptverhandlung stattfindet, öffentlich an der Gerichtsstelle auszuhängen und in den öffentlichen Anzeiger des Amtsblattes, nach dem Ermessen des Gerichts auch in ein anderes inländisches Blatt, dreimal einzurücken.

Die in dem vorhergehenden Artikel bestimmte Frist läuft von dem Tage, an welchem die letzte dieser Bekanntmachungen in den Blättern geschehen ist.

Artikel 39.

Erscheint der Angeklagte nicht, so wird in der auf den Ablauf der gestellten Frist folgenden nächsten Sitzungsperiode des Schwurgerichts zur Hauptverhandlung geschritten.

Artykuł 37.

Jeżeli sprawa przed sądem przysięgłych ma być obrabiana, natenczas publiczny zapowiedz zawierać musi:

- a) imię i nazwisko, wiek, mieszkanie, stan albo proceder oskarzonego, o ile są wiadome;
- b) oznaczenie karogodnego uczynku tworzącego przedmiot oskarżenia;
- c) zapozwanie oskarzonego w przeciągu terminu stosownego, który przynajmniej na miesiąc ma być ustanowionym, aby się stawił przed sędzią śledczym sądu, gdzie sąd przysięgłych się zbierze, i o czyn, za którym jest obwiniony, odpowiadał; w przeciwnym razie takowy za przyznany uważany i przeciwko niemu według praw dalej postępowaniem będzie.

Artykuł 38.

Zapowiedz ten w miejscu posiedzenia sądu, gdzie indagacya przygotowawcza prowadzona była, jako też w miejscu posiedzenia sądu przysięgłych aż do rozpoczęcia peryodu posiedzeń, w którym główna rozprawa nastąpi, publicznie w miejscu sądowem wywieszonym i w publicznym donosicielu Dziennika urzędowego wedle zdania sądu również w innem piśmie krajowem trzy razy ma być umieszczonym.

Okres w uprzednim artykule oznaczony zaczyna się od dnia, w którym ostatnie ogłoszenie w pismach nastąpiło.

Artykuł 39.

Jeżeli oskarżony się nie stawia, natenczas na najbliższym po upływie stawionego okresu następującego peryodu posiedzeń sądu przysięgłych do głównej rozprawy się przystępuje.

Eine Mitwirkung von Geschworenen findet hierbei nicht Statt.

Nach Verlesung der Anklageschrift werden die Urkunden über die Beobachtung der in den Artikeln 37. 38. vorgeschriebenen Förmlichkeiten vorgelegt und geprüft.

Ist das beobachtete Verfahren den gesetzlichen Vorschriften nicht entsprechend, so muß der Gerichtshof die Ergänzung oder nöthigenfalls die Wiederholung desselben verordnen.

Wird das Verfahren den Gesetzen entsprechend befunden, so erläßt der Gerichtshof nach Anhörung der Staatsanwaltschaft das Urtheil lediglich nach Lage der Akten.

Artikel 40.

Wenn der Angeklagte vor Fällung des Urtheils sein Ausbleiben genügend entschuldigt, so verordnet der Gerichtshof durch einen Beschluß, welcher nur durch Verkündung in der öffentlichen Sitzung bekannt zu machen ist, daß während einer nach den Umständen zu bestimmenden Frist das Verfahren gegen den Angeklagten ausgesetzt bleiben soll.

Gestellt sich der Angeklagte innerhalb der nachträglich bestimmten Frist nicht, so wird, ohne nochmalige Vorladung desselben, in der nächsten Sitzungsperiode des Schwurgerichts nach Vorschrift des Artikels 39. verfahren und erkannt.

Artikel 41.

Eine Ausfertigung des Urtheils, jedoch ohne Gründe, wird durch öffentlichen Aushang an den in dem Artikel 38. bezeichneten Gerichtsstellen bekannt gemacht.

Hat das Urtheil vierzehn Tage lang ausgehangen, so wird die Zustellung desselben an den Angeklagten für gehörig bewirkt erachtet.

Spółdziałanie przysięgłych przytém nie ma miejsca.

Po odczytaniu pisma oskarżenia dokumenta względem zachowania w artykułach 37. 38. przepisane formalności przedłożone i zbadane zostaną.

Jeżeli zastosowane postępowanie prawnym przepisom nie odpowiada, natenczas sąd uzupełnienie albo w razie potrzeby powtórzenie takowego rozporządzić może.

Jeżeli postępowanie odpowiada prawom, natenczas sąd po słuchaniu prokuratoryi Rządowej wyrok li tylko według położenia akt potwierdzi.

Artykuł 40.

Jeżeli oskarżony przed wydaniem wyroku niestawienie się dostatecznie uniewinnia, natenczas sąd uchwałą stanowi, która tylko na publiczném posiedzeniu ma być ogłoszoną, iż podczas terminu według okoliczności mającego być ustanowionym, postępowanie przeciwko oskarżonemu wstrzymaném ma pozostać.

Jeżeli oskarżony wśród terminu później wyznaczonego się nie stawi, natenczas bez powtórnego zapozwu takowego w najbliższym peryodzie posiedzeń sądu przysięgłych według przepisu artykułu 39. postępowaném i wyrokowaném będzie.

Artykuł 41.

Wygotowanie wyroku jednakowoż bez zasąd przez publiczne wywieszenie w miejscach sądowych w artykule 38. oznaczonych obwieszczoneń zostanie.

Jeżeli wyrok przez czternaście dni był wywieszonym, natenczas wręczenie takowego oskarżonemu za należyte skutecznione się uważa.

Artikel 42.

Die Nichtigkeitsbeschwerde gegen das Urtheil steht nur der Staatsanwaltschaft zu. Einer Mittheilung derselben an den Angeklagten bedarf es nicht.

Artikel 43.

Ist auf Strafe erkannt, und gestellt sich der Angeklagte nicht innerhalb zehn Tage nach erfolgter Zustellung (Art. 41.), so wird das Urtheil, soweit es geschehen kann, vollstreckt.

Artikel 44.

Wenn der Angeklagte sich gestellt oder zur Haft gebracht wird, so muß in allen Fällen, es mag ein Urtheil gegen ihn ergangen sein (Art. 39.) oder nicht, in der gewöhnlichen Weise zur Hauptverhandlung vor dem Schwurgerichte und zur Fällung des Urtheils geschritten werden.

Die durch das Kontumazial-Verfahren entstandenen Kosten fallen dem Angeklagten selbst dann zur Last, wenn er auf Grund einer neuen Verhandlung freigesprochen wird.

Artikel 45.

War bereits ein Strafurtheil ergangen, so wird die Vollstreckung desselben, soweit solche noch nicht erfolgt ist, durch die Gestellung oder Verhaftung des Angeklagten gehemmt.

Wird in dem neuen Verfahren ebenfalls auf Strafe erkannt, so ist auf dieselbe die etwa bereits vollstreckte Strafe in Anrechnung zu bringen. Erfolgt dagegen die Freisprechung oder die Verurtheilung zu einer anderen Strafart, so muß die bereits ausgeführte Vollstreckung der vorher erkannten Strafe, soweit es möglich ist, rückgängig gemacht werden.

Artykuł 42.

Skargę o nieważność przeciwko wyrokowi wolno tylko zanieść prokuratorowi Rządowej. Zakomunikowanie takowej oskarżonemu nie jest potrzebnem.

Artykuł 43.

Jeżeli wyrok na karę zapadł i jeżeli oskarżony w przeciągu dziesięciu dni po wręczeniu (artykułu 41.) się nie stawił, natenczas wyrok, o ile być może, wykonany zostanie.

Artykuł 44.

Jeżeli oskarżony się stawia albo uwięzionym zostanie, natenczas we wszystkich razach, czy wyrok przeciwko niemu zapadł (artykuł 39.) lub nie, w zwyczajnym sposobie główna rozprawa przed sądem przysięgłych i wydanie wyroku nastąpi.

Koszta przez postępowanie zaoczne wynikłe oskarżony ponosić winien również natenczas, jeżeli na mocy nowej rozprawy za niewinnego uznanym został.

Artykuł 45.

Jeżeli wyrok na karę zapadł, natenczas wykonanie takowego, o ile takowe jeszcze nie nastąpiło, przez stawienie albo uwięzienie oskarżonego wstrzymanem zostanie.

Jeżeli w nowém postępowaniu również na karę wyrok zapadł, natenczas na takową karą już wycierpiana ma być policzoną. Jeżeli zaś uwolnienie albo skazanie na inną karę nastąpi, natenczas wykonanie wprzód wyrokowanej kary, o ile może, cofniętém być musi.

Artikel 46.

Ist die Sache vor der Gerichtsabtheilung oder vor dem Polizeirichter zu verhandeln, so muß die öffentliche Vorladung enthalten:

- a) Vor- und Zunamen, Alter, Wohnort, Stand oder Gewerbe des Angeklagten, soweit sie bekannt sind;
- b) die Bezeichnung der strafbaren Handlung, welche den Gegenstand der Anklage bildet;
- c) die Bekanntmachung des zur Hauptverhandlung bestimmten Termins und die im §. 32. der Verordnung enthaltene Aufforderung und Verwarnung.

Artikel 47.

Diese Vorladung ist an dem Orte des erkennenden Gerichts bis zum Termine öffentlich an der Gerichtsstelle auszuhängen und in den öffentlichen Anzeiger des Amtsblatts, nach dem Ermessen des Gerichts auch in ein anderes inländisches Blatt, dreimal einzurücken.

Der Termin ist dergestalt anzuberaumen, daß von der letzten dieser Bekanntmachungen in den Blättern ab bis zum Termine eine Frist von mindestens einem Monate verstreicht.

Artikel 48.

Wird die Hauptverhandlung vertagt, so ist der dieselbe anordnende Beschluß nur durch Verkündung in der öffentlichen Sitzung bekannt zu machen.

Artikel 49.

Eine Ausfertigung des Urtheils, jedoch ohne Gründe, wird durch öffentlichen Aushang an der Gerichtsstelle bekannt gemacht.

Hat das Urtheil vierzehn Tage lang ausgehängen, so wird die Zustellung desselben an den Angeklagten für gehörig bewirkt erachtet.

Artykuł 46.

Jeżeli sprawa przed wydziałem sądowym albo przed sędzią policyjnym ma być obrabiana, natenczas publiczne zapozwanie zawierać musi:

- a) imię i nazwisko, wiek, pomieszkanie, stan albo proceder oskarzonego, o ile są wiadome;
- b) oznaczenie uczynku karogodnego, który tworzy przedmiot oskarżenia;
- c) ogłoszenie terminu na główną rozprawę wyznaczonego i w §. 32. ustawy zawarte zapozwanie i przestroge.

Artykuł 47.

Zapozew ten w miejscu posiedzeń wyrokuującego sądu aż do terminu publicznie w lokalu sądowym wywieszonym i w publicznym donosicielu Dziennika urzędowego, według zdania sądu również w inném piśmie krajowém trzy razy ma być umieszczonym.

Termin ma być w tej mierze ustanowionym, iż od ostatniego tychże ogłoszeń w piśmie aż do terminu przynajmniej jeden miesiąc upłynie.

Artykuł 48.

Jeżeli czynność główna odroczoną zostanie, natenczas uchwała takową rozporządzająca tylko na publiczném posiedzeniu ma być ogłoszoną.

Artykuł 49.

Wygotowanie wyroku jednakowoż bez zasad przez publiczne wywieszenie w miejscu sądowém ogłoszonem zostanie.

Jeżeli wyrok przez czternaście dni był wywieszonym, natenczas wręczenie takowego oskarzonemu za należyte uskutecznione się uważa.

Artikel 50.

In allen Fällen, wo an einen zur Hauptverhandlung erster Instanz gültig vorgeladenen Angeklagten irgend eine fernere Zustellung nicht auf die gesetzlich vorgeschriebene Weise im Inlande bewirkt werden kann, wird die Zustellung für gehörig geschehen erachtet, wenn die zuzustellende Schrift vierzehn Tage lang an der Gerichtsstelle öffentlich ausgehängen hat.

Urtheile werden in einer Ausfertigung ohne Gründe ausgehängen; Rechtfertigungsschriften bedürfen in einem solchen Falle der Mittheilung nicht.

Zu §. 54. der Verordnung.

Artikel 51.

Der Vorsitzende muß der Staatsanwaltschaft und kann dem Angeklagten oder dessen Bertheidiger gestatten, Fragen, welche sie zur Aufklärung der Sache für angemessen erachten, unmittelbar an den Betheiligten zu richten. Er ist befugt, die Stellung der Fragen in jedem Zeitpunkte wieder selbst zu übernehmen und das Verhör zu schließen.

Zu §. 60. der Verordnung.

Artikel 52.

Der Schwurgerichtshof besteht aus einem Vorsitzenden des Schwurgerichts, vier beisitzenden Richtern und einem Gerichtsschreiber.

Die Vorsitzenden der Schwurgerichte werden für jeden Appellationsgerichts-Bezirk aus der Zahl der in demselben angestellten Richter von dem Justizminister auf Ein Jahr ernannt. Die Auswahl der Vorsitzenden für die einzelnen Sitzungsperioden steht dem Ersten Präsidenten des Appellationsgerichts zu.

Jahrgang 1852. (Nr. 3544.)

Artykuł 50.

We wszystkich przypadkach, w których oskarżonemu prawowaznie zapozwanemu do głównej czynności pierwszej instancji dalsze wręczenie w sposobie prawem przepisany w kraju uskutecznionem być nie może, wręczenie za należyte się uważa, jeżeli pismo mające być wręczonem, czternaście dni w miejscu sądowem publicznie było wywieszonem.

Wyroki w expedyeyi z opuszczeniem zasad wywieszone będą; pisma usprawiedliwienia nie potrzebują w takim razie być zakomunikowane.

Do §. 54. ustawy.

Artykuł 51.

Przewodniczący musi prokuratoryi Rządowej i może oskarżonemu albo obrońcy tegoż dozwolić pytania, które do wyjaśnienia sprawy za stosowne uznawają, bezpośrednio dotyczącemu przedłożyć. Jest upoważnion, stawienie pytań w każdym momencie sam przedsięwziąć i słuchanie zakończyć.

Do §. 60. ustawy.

Artykuł 52.

Sąd przysięgłych składa się z przewodniczącego sądu przysięgłego, czterech zasiadających sędziów i pisarza sądowego.

Przewodniczący sądów przysięgłych dla każdego obwodu sądu apelacyjnego z liczby umieszczonych w tymże sędziów przez Ministra sprawiedliwości na rok mianowani będą. Wybór przewodniczących dla pojedynczych peryodów posiedzeń należy do pierwszego prezydenta sądu apelacyjnego.

[43]

Artikel 53.

Außerhalb der Sitzungsperiode des Schwurgerichts werden alle Funktionen des Schwurgerichtshofes von dem Gerichte versehen, bei welchem das Schwurgericht abgehalten wird. Es bedarf hierzu nur der Mitwirkung von drei Richtern.

Artikel 54.

Der Vorsitzende des Schwurgerichts wird, im Falle der Verhinderung, durch den Präsidenten oder Direktor des Gerichts, bei welchem das Schwurgericht abgehalten wird, oder durch dessen Stellvertreter ersetzt, insofern nicht schon ein anderer Stellvertreter für ihn durch den Appellationsgerichts-Präsidenten bezeichnet worden ist.

Tritt während einer bereits begonnenen Hauptverhandlung eine Verhinderung des Vorsitzenden ein, so wird derselbe, falls ein Ergänzungsrichter zugezogen ist, und der Gerichtshof nicht dessenungeachtet die Vertagung der Verhandlung notwendig findet, durch den dem Dienstalter nach ältesten der beisitzenden Richter vertreten.

Zu §§. 62. und 63. der Verordnung.

Artikel 55.

An die Stelle des §. 63. Nr. 9. der Verordnung tritt folgende Bestimmung:

- 9) diejenigen, welche nicht der klassifizierten Einkommensteuer unterworfen sind, oder welche nicht wenigstens 16 Rthlr. jährlich an Klassensteuer, oder 20 Rthlr. an Grundsteuer, ausschließlich der Beiscläge, oder 24 Rthlr. an Gewerbesteuer entweder entrichten, oder unter Voraussetzung des Bestehens einer dieser Arten der Besteuerung nach ihren Verhältnissen zu entrichten haben würden.

Artykuł 53.

Prócz peryodu posiedzeń sądu przysięgłego wszelkie funkcy takowego przez ten sąd wykonywane będą, u którego sąd przysięgłych się odbywa. Do tego spółdziałanie trzech sędziów jest potrzebnem.

Artykuł 54.

Przewodniczący sądu przysięgłego w przypadku przeszkody przez prezydenta albo dyrektora sądu, u którego sąd przysięgłych się odbywa, albo przez zastępców tegoż zastępowanym będzie, o ile już inny zastępca dla niego przez prezydenta sądu apelacyjnego nie jest oznaczony.

Jeżeli podczas rozpoczętej już czynności głównej przeszkoda przewodniczącego zachodzi, natenczas takowy, skoro sędzia uzupełniający jest przytomnym i sąd pomimo to odroczenia sprawy za potrzebnem nie uważa, przez najstarszego wedle starszeństwa zasiadającego sędziego zastępowanym będzie.

Do §§. 62. i 63. ustawy.

Artykuł 55.

Zamiast §. 63. Nr. 9. ustawy następujące postanowienie ma miejsce:

- 9) Ci, którzy nie ulegają klasyfikowanemu podatkowi dochodowemu, albo którzy nie przynajmniej 16 talarów rocznie podatku klasycznego albo 20 talarów podatku gruntowego, wyłącznie dopłat, albo 24 talarów podatku procederowego opłacają albo przypuszczając jeden z tychże rodzajów opłacania podatków wedle ich stosunków opłacać powinni.

Artikel 56.

Das Verfahren ist nichtig, wenn ein Geschworener mitgewirkt hat, welcher die Eigenschaft eines Preußen nicht besitzt, oder sich nicht im Vollgenuß der bürgerlichen Ehre befindet.

Der Mangel der übrigen Bedingungen der §§. 62. und 63. der Verordnung kann vor den Gerichten nicht geltend gemacht werden.

Zu §. 66. der Verordnung.

Artikel 57.

Die Kreislandrätthe und Vorsteher der Gemeindevverwaltung haben, bevor sie dem Regierungs-Präsidenten die Urlisten einsenden, über die Qualifikation der darin aufgenommenen Personen zu dem Berufe der Geschworenen, mit den Direktoren der betreffenden Gerichte erster Instanz Rücksprache zu nehmen, und die von den Letzteren gemachten Bemerkungen in die Listen einzutragen.

Zu §§. 67. und 68. der Verordnung.

Artikel 58.

Die in dem §. 67. der Verordnung bezeichnete Zahl von 60 wird auf 48, die in den §§. 68. 71. und 73. der Verordnung bezeichnete Zahl von 36 wird auf 30, die in den §§. 73. und 82. der Verordnung bezeichnete Zahl von 30 wird auf 24 herabgesetzt.

Zu §. 70. der Verordnung.

Artikel 59.

Das Appellationsgericht hat die Befugniß, auf Antrag der Staatsanwaltschaft die Abhaltung des Schwurgerichts einem anderen Gerichte zu übertragen, in allen Fällen, wo erhebliche Gründe dazu vorliegen.

Artykuł 56.

Postępowanie jest nieważném, jeżeli przysięgły spółdziałął, który nie jest Prusakiem albo w pełném dzierzeniu honoru obywatelskiego się nie znajduje.

Brak wszystkich innych warunków §§. 62. i 63. ustawy przed sądami nie może być dochodzonym.

Do §. 66. ustawy.

Artykuł 57.

Powiatowi Radzcy ziemiańscy i przełożeni administracyi gminnej, nim prezydentowi Regencyi spisy pierwotne nadesłają, co do kwalifikacyi tamże zapisanych osób celem czynności jako przysięgli z dyrektorami dotyczących sądów pierwszej instancyi się umówić i uwagi przez tychże czynione w spisach zakonotować mają.

Do §§. 67. i 68. ustawy.

Artykuł 58.

Liczba w §. 67. ustawy wymieniona od 60 na 48, a w §§. 68. 71. i 73. ustawy oznaczona liczba od 36 na 30, a w §§. 73. i 82. ustawy oznaczona liczba od 30 na 24 zniżoną zostanie.

Do §. 70. ustawy.

Artykuł 59.

Sąd apelacyjny ma prawo, na wniosek prokuratoryi Rządowej odbywanie sądu przysięgłego innemu sądowi polecić, we wszystkich przypadkach, gdzie ważne przyczyny ku temu zachodzą.

Zu §. 72. der Verordnung.

Artikel 60.

Ueber Entlassungs- und Beurlaubungsgesuche, auf welche noch vor Eröffnung der Sitzungsperiode Bescheid erteilt werden kann, ist sogleich von dem Gerichte, bei welchem das Schwurgericht abgehalten wird (Art. 53.), nach Anhörung der Staatsanwaltschaft zu entscheiden. Die Gesuche und Entscheidungen sind bei Eröffnung der Sitzungsperiode in öffentlicher Sitzung bekannt zu machen.

An die Stelle der entlassenen Geschworenen sind, falls dies noch vor Eröffnung der Sitzungsperiode geschehen kann, sofort aus dem in §. 67. der Verordnung und in Art. 58. erwähnten Verzeichnisse durch den Vorsitzenden des Schwurgerichts andere Geschworene auf die Dienstliste zu bringen und einzuberufen. Andernfalls wird nach §. 73. der Verordnung und Art. 61. verfahren.

Zu §. 73. der Verordnung.

Artikel 61.

Die im §. 73. der Verordnung angeordnete Ziehung von Ergänzungs-Geschworenen erfolgt nur, wenn weniger als vierundzwanzig Geschworene vorhanden sind.

Die Ergänzungsgeschworenen werden für alle noch zu erledigenden Sachen gezogen. Der Zuziehung der Angeklagten bedarf es dabei nicht.

Zur Bildung des Schwurgerichts für die einzelnen Sachen ist es nicht erforderlich, daß sämtliche Ergänzungsgeschworene erschienen sind, vielmehr genügt es, daß im Ganzen wenigstens vierundzwanzig Geschworene anwesend sind.

Erscheinen später wieder so viele der auf der Dienstliste befindlichen Geschworenen, daß mehr als dreißig Geschworene anwesend sind, so treten

Do §. 72. ustawy.

Artykuł 60.

Względem wniosków o uwolnienie i urlopowanie, na które jeszcze przed rozpoczęciem peryodu posiedzenia rezolucya nastąpić może, natychmiast od tego sądu, u którego sąd przysięgły się odbywa, (artykuł 53.) po słuchaniu prokuratoryi Rządowej ma być zadecydowaném. Wnioski i decyzje przy rozpoczęciu peryodu posiedzeń na publiczném posiedzeniu ogłoszone być mają.

Zamiast uwolnionych przysięgłych, o ile to być może przed rozpoczęciem peryodu posiedzeń, natychmiast ze spisu w §. 67. ustawy i w artykule 58. wymienionego od przewodniczącego sądu przysięgłych inni przysięgli do spisu służbowego podani i zwołani być mają. W innym razie postępuje się według §. 73. ustawy i artykułu 61.

Do §. 73. ustawy.

Artykuł 61.

W §. 73. ustawy przepisane ciągnięcie przysięgłych uzupełniających nastąpi tylko, jeżeli mniej jak dwudziestu czterech przysięgłych jest obecnych.

Przysięgli uzupełniający ciągnięci będą dla wszystkich spraw, które jeszcze mają być załatwione. Przywezwanie oskarżonych do tego nie jest potrzebném.

Do utworzenia sądu przysięgłych dla spraw pojedynczych nie jest potrzebném, ażeby wszyscy przysięgli uzupełniający stanęli, ale raczej jest dostateczném, jeżeli w ogóle dwudziestu czterech przysięgłych jest przytomnych.

Jeżeli później znów tyle na spisie służbowym znajdujących się przysięgłych stanie, iż więcej jak trzydziestu przysięgłych jest obe-

von den Ergänzungsgeschworenen, und zwar in umgekehrter Reihenfolge, in welcher sie gezogen sind, so viele zurück, daß überhaupt nur die Zahl von 30 Geschworenen übrig bleibt.

Zu §. 75. der Verordnung.

Artikel 62.

Die Bestimmung des ersten Abschnittes des §. 75. der Verordnung kommt nur bei den zur Kompetenz der Schwurgerichte gehörigen Vergehen zur Anwendung.

Zu §§. 76—78. der Verordnung.

Artikel 63.

Ueber die vorläufige Versekung in den Anklagestand ist nach Maassgabe der §§. 76. bis 78. der Verordnung auch dann Beschluß zu fassen, wenn nach dem Schlusse der Voruntersuchung die Staatsanwaltschaft darauf anträgt, den Beschuldigten außer Verfolgung zu setzen.

Der Beschluß über die vorläufige, sowie über die definitive Versekung in den Anklagestand, muß die Thatfachen, welche zu den wesentlichen Merkmalen der dem Angeklagten zur Last gelegten strafbaren Handlung gehören, und das Gesetz angeben, welches die That mit Strafe bedroht.

Wird die Versekung in den Anklagestand nicht in Uebereinstimmung mit dem Antrage der Staatsanwaltschaft beschlossen, so muß aus dem Beschlusse hervorgehen, ob und inwiefern dies auf einer abweichenden Beurtheilung der Thatfachen oder des Rechtspunktes beruht.

Findet das Appellationsgericht, daß die That nicht ein Verbrechen, sondern nur ein Vergehen oder eine Uebertretung darstellt, so hat es den förmlichen Beschluß, durch welchen die Untersuchung eröffnet wird, selbst zu erlassen.

cnych, natenczas z przysięgłych uzupełniających, a to w odwrotnym porządku, w którym są ciagnieni, tylu odstąpi, iż w ogóle tylko liczba 30 przysięgłych pozostanie.

Do §. 75. ustawy.

Artykuł 62.

Postanowienie pierwszego ustępu w §. 75. ustawy znajduje tylko zastosowanie do przewinień należących do kompetencji sądów przysięgłych.

Do §§. 76. aż do 78. ustawy.

Artykuł 63.

Co do tymczasowego stawienia w stan oskarżenia wedle §§. 76. aż do 78. ustawy również natenczas uchwała się stanowi, jeżeli po ukończeniu indagacyi przygotowawczej prokuratora Rządowa o to wnosi, aby obwinionego nie ścigano.

Uchwała względem tymczasowego, jako też definitywnego stawienia w stan oskarżenia zawierać powinna fakta należące do istotnego oznaczenia karogodnego uczynku, o którym oskarżony jest obwiniony, i ustawę, w której uczynek karą jest zagrożony.

Jeżeli stawienie w stan oskarżenia nie zgodnie z wnioskiem prokuratoryi Rządowej jest uchwalonem, natenczas z uchwały wynikać powinno, czy i jak dalece to na zbaczającym uważaniu faktów albo punktu prawnego polega.

Jeżeli sąd apelacyjny uznaje, iż uczynek nie jest zbrodnią, lecz tylko przewinieniem albo przekroczeniem, natenczas formalną uchwałę, przez którą indagacya wytoczona zostanie, sam wydać powinien.

Die im §. 78. der Verordnung vorgeschriebene Festsetzung einer Frist für die Anfertigung der Anklageschrift unterbleibt.

Zu §. 79. und statt §§. 80. und 81. der Verordnung.

Artikel 64.

Ist der Angeklagte verhaftet, so kommen die §§. 49. und 50. der Verordnung zur Anwendung. Dem nicht verhafteten Angeklagten ist, statt der im §. 79. der Verordnung vorgeschriebenen Warnung, für den Fall seines Ausbleibens die Warnung zu stellen, daß angenommen werden würde, er gestehe die in der Anklage behaupteten Thatfachen zu.

Artikel 65.

Bleibt der gehörig vorgeladene nicht verhaftete Angeklagte bei der Hauptverhandlung aus, so wird, wenn seine Verhaftung nicht angemessen oder nicht ausführbar erscheint, sofort, oder im Falle einer Vertagung in dem angeetzten neuen Termine oder in der bestimmten späteren Sitzungsperiode in Gemäßheit des Artikels 39. zur Hauptverhandlung und Entscheidung geschritten. Es kommen alsdann die Artikel 41 — 45. zur Anwendung.

Der Beschluß, welcher eine Vertagung anordnet, wird nur durch Verkündung in der öffentlichen Sitzung bekannt gemacht.

Die vorstehenden Bestimmungen sind auch in dem Falle anzuwenden, wenn der verhaftete Angeklagte nach Vorlesung der Anklageschrift und des Beschlusses (§. 49. der Verordnung) sich der Haft entzieht und in Folge dessen zur Hauptverhandlung nicht vorgeführt werden kann.

Artikel 66.

Der erschienene Angeklagte darf von dem Zeitpunkt an, wo der Aufruf der Geschworenen zur Bildung des Schwurgerichts in seiner Sache be-

W §. 78. ustawy przepisany termin do wypracowania pisma oskarżenia nie ma miejsca.

Do §. 79. i zamiast 80. i 81. ustawy.

Artykuł 64.

Jeżeli oskarżony jest uwięziony, natenczas §§. 49. i 50. ustawy zastosowanie znajdują. Oskarżonemu, który nie jest uwięziony, zamiast przestrogi przepisanej w §. 79. ustawy w razie niestawienia się przestroga ma być zakomunikowaną, iż przyznanie twierdzonych w oskarżeniu faktów przyjętém będzie.

Artykuł 65.

Jeżeli należycie zapozwany nie uwięziony oskarżony przy głównej czynności nie stanie, natenczas, jeżeli uwięzienie nie jest stosowném, albo się nie da wykonać, natychmiast albo w przypadku odroczenia na nowo ustanowionym terminie albo w oznaczonym późniejszym peryodzie posiedzeń stosownie do artykułu 39. główna czynność i decyzja przedsięwzięte będą; poczem artykuły 41. aż do 45. zastosowanie znajdują.

Uchwała odroczenie rozporządzająca tylko przez publikacją na jawném posiedzeniu ogłoszoną zostanie.

Powyższe postanowienia również w tym przypadku zastosowane być mają, jeżeli uwięziony oskarżony po odczytaniu pisma oskarżenia i uchwał (§. 49. ustawy) umknął i wskutek tego do głównej czynności sprowadzonym być nie może.

Artykuł 66.

Oskarżony, który stanął od czasu, gdzie wywołanie przysięgłych celem utworzenia sądu przysięgłego we swęj sprawie się zaczyna, aż

ginnt, bis zur Verkündung des Urtheils den Sitzungsaal ohne Erlaubniß des Vorsitzenden nicht verlassen. Der Vorsitzende kann die geeigneten Maaßregeln treffen, um zu verhindern, daß der Angeklagte sich der Verhandlung entziehe.

Zu §. 82. der Verordnung.

Artikel 67.

Einer Zustellung der Dienstliste der Geschworenen an den nicht verhafteten Angeklagten bedarf es nicht; derselbe ist jedoch berechtigt, schon am Tage vor der Verhandlung und bis zum Beginn derselben die Liste an der Gerichtsstelle einzusehen, oder eine Abschrift der Liste daselbst in Empfang zu nehmen.

Zu §. 83. der Verordnung.

Artikel 68.

Wenn an demselben Tage mehrere Sachen zur Verhandlung stehen, so kann die Bildung der Schwurgerichte für alle diese Sachen vor Beginn der Verhandlung der ersten erfolgen.

Das für die erste Sache gebildete Schwurgericht verbleibt, wenn die Staatsanwaltschaft und der Angeklagte sich damit einverstanden erklären, auch für die folgenden an demselben Tage zur Verhandlung anstehenden Sachen.

Wird, weil der Angeklagte oder die Staatsanwaltschaft es verlangen, für eine der folgenden Sachen ein neues Schwurgericht gebildet, so verbleibt dies, wenn die Staatsanwaltschaft und der Angeklagte sich damit einverstanden erklären, auch für die folgenden.

Verzögert sich wegen der Dauer der vorhergehenden Verhandlungen oder aus sonstigen zufälligen Gründen der festgesetzte Anfang einer Verhandlung dergestalt, daß sie erst am vierten oder einem noch späteren Tage nach demjenigen

do obwieszczenia wyroku izby posiedzeń bez przyzwolenia przewodniczącego opuścić nie powinien. Przewodniczący środkami stosownymi zaniechać może, aby się oskarżony podczas czynności nie oddalił.

Do §. 82. ustawy.

Artykuł 67.

Wręczenie spisu służbowego przysięgłych oskarżonemu niewięzionemu nie jest potrzebném. Takowy ma jednakowoż prawo, już w dniu przed czynnością i aż do rozpoczęcia takowej spis w miejscu sądowém przeglądać albo kopię spisu tamże odebrać.

Do §. 83. ustawy.

Artykuł 68.

Jeżeli w jednym i tym samym dniu kilka spraw do rozprawy jest przeznaczonych, natenczas utworzenie sądów przysięgłych dla wszystkich tych spraw przed rozpoczęciem pierwszej czynności nastąpić może.

Utworzony dla pierwszej sprawy sąd przysięgłych pozostaje, skoro prokuratora Rządowa i oskarżony się na to zgadzają, również dla spraw, które w następującym dniu do rozprawy są przeznaczone.

Jeżeli na żądanie oskarżonego albo prokuratora Rządowej dla jednej z następujących spraw osobny sąd przysięgły utworzonym zostanie, natenczas takowy również dla następujących pozostanie, skoro prokuratora Rządowa i oskarżony na to się zgadzają.

Jeżeli się dla trwania uprzednich czynności albo z innych przypadkowych przyczyn ustanowione rozpoczęcie czynności w tej mierze przedłuża, iż dopiero czwartego albo jeszcze późniejszego dnia po tym dniu się zacznie,

beginnt, an dem das Schwurgericht gebildet worden war, so muß zur Bildung eines neuen Schwurgerichts geschritten werden.

w którym sąd przysięgły utworzonym został, natenczas nowy sąd przysięgły ma być utworzonym.

Statt §§. 88. und 89. der Verordnung.

Zamiast §§. 88. i 89. ustawy.

Artikel 69.

Artykuł 69.

Es sind überhaupt nur so viel Ablehnungen zulässig, als Geschworene über zwölf anwesend sind.

Wogóle tylko tyle odmówień jest dozwolonych, o ile liczba przysięgłych obecnych dwanaście przechodzi.

Die Angabe von Gründen für die Ablehnung ist unstatthaft.

Wyrażenie przyczyn dla odmówienia nie jest dozwoloném.

Zu §. 92. der Verordnung.

Do §. 92. ustawy.

Artikel 70.

Artykuł 70.

Wenn eine Einigung über die Ausübung des Ablehnungsrechts unter mehreren bei der Sache theiligten Angeklagten nicht stattfindet, so werden die Ablehnungen unter sie gleich vertheilt. Hinsichtlich derjenigen Ablehnungen, deren gleiche Vertheilung nicht möglich ist, entscheidet das Loos darüber, welchem der Angeklagten sie zustehen sollen. Die Reihenfolge, in welcher die Angeklagten sich über die Ausübung ihres Ablehnungsrechtes zu erklären haben, wird ebenfalls durch das Loos bestimmt. Eine diesem gemäß von einem der Angeklagten ausgeübte Ablehnung gilt für alle.

Jeżeli zgodność względem wykonania prawa odrzucenia pomiędzy kilkoma oskarżonemi mającemi w sprawie udział nie nastąpi, natenczas odrzucenia w równ sposób pomiędzy nimi podzielone będą. Co do tych odrzuceń, których równe porozdzielanie się nie da uskutecznić, stanowi los, któremu z oskarżonych służyć mają. Porządek, w którym oskarżeni względem wykonania swego prawa odrzucenia oświadczyć mają, również los stanowi. W ten sposób od jednego z oskarżonych wykonane odrzucenie ma ważność dla wszystkich.

Statt §. 94. der Verordnung.

Zamiast §. 94. ustawy.

Artikel 71.

Artykuł 71.

Der Vorsitzende kann vor Beginn der Ziehung verordnen, daß außer den zwölf Geschworenen noch einer oder zwei Ersatzgeschworene gezogen werden sollen.

Przewodniczący przed rozpoczęciem ciągnięcia rozporządzić może, iż prócz dwunastu przysięgłych jeszcze jeden albo dwaj przysięgli uzupełniający ciągnięni być mogą.

In einem solchen Falle vermindert sich die Gesamtzahl der zulässigen Ablehnungen um die Zahl der Ersatzgeschworenen.

W takim przypadku liczba ogółowa dozwolonych odrzuceń o liczbę przysięgłych uzupełniających się zmniejsza.

Artikel 72.

Wird die Ersetzung eines Hauptgeschworenen nothwendig, so tritt einer der Ersatzgeschworenen in dessen Stelle, und zwar nach der Reihenfolge, in welcher sie gezogen sind.

Die Ersatzgeschworenen müssen der ganzen Verhandlung beizuhören, und es sind ihnen zu diesem Behufe Plätze anzuweisen, welche von denen der Hauptgeschworenen abgesondert sind.

Statt §. 97. der Verordnung.

Artikel 73.

Der Vorsitzende vereidet die Geschworenen vor dem Beginne der Verhandlung mit nachstehenden Worten:

Sie schwören und geloben bei Gott dem Allmächtigen und Allwissenden, in der Anklagesache (den Anklagesachen) gegen N. die Pflichten eines Geschworenen standhaft zu erfüllen; und Ihre Stimme nach bestem Wissen und Gewissen abzugeben, Niemandem zu Liebe noch zu Leide, wie es einem freien und rechtschaffenen Manne geziemt, getreulich und ohne Gefährde.

Die Geschworenen leisten diesen Eid, indem sie unter Erhebung der rechten Hand, einer nach dem andern, die Worte aussprechen:

„Ich schwöre es, so wahr mir Gott helfe.“

Mitglieder von Religionsgesellschaften, denen das Gesetz den Gebrauch gewisser Betheuerungsformeln an Stelle des Eides gestattet, können sich statt dieser Eidesworte jener Betheuerungsformeln bedienen.

Hat in einer Sache ein nicht gesetzlich vereideter Geschworener mitgewirkt, so sind die Verhandlungen nichtig.

Artikuł 72.

Jeżeli uzupełnienie przysięgłego głównego jest potrzebném, natenczas jeden z przysięgłych uzupełniających w jego miejsce wstępuje, a to w tym porządku, w którym są ciążnieni.

Przysięgli uzupełniający przy całym postępowaniu obecni i na ten cel miejsca im nakazane być muszą, oddzielne od miejsc głównych przysięgłych.

Zamiast §. 97. ustawy.

Artykuł 73.

Przewodniczący ma przed rozpoczęciem czynności przysięgłych następującemi słowami zobowiązać:

Przysięgacie i przyrzekacie uroczyście przed Bogiem wszechmocnym i wszystko wiedzającym w sprawie oskarżenia (w sprawach oskarżenia) przeciwko N. obowiązkom jako przysięglistale zadosyć uczynić i Wasz głos według najlepszej wiadomości i sumienia oddać, nikomu na korzyść i nikomu na szkodę, jak się dla wolnego i poczciwego męża należy, wiernie i bezstronnie.

Przysięgli wykonają tę przysięgę, a to jeden za drugim wznosząc prawą rękę temi słowami:

»Przysięgam, tak mi Boże dopomóż.«

Członkowie towarzystw religijnych, którym prawo używania szczególnych formuł potwierdzenia zamiast przysięgi dozwala, zamiast powyższej przysięgi owych słów potwierdzenia używać mogą.

Jeżeli w sprawie przysięgły spółdział, który w sposób w prawie przepisany przysięgą nie został obowiązany, natenczas czynność jest nieważną.

Statt §§. 98. bis 117. der Verordnung.

Artikel 74.

Die Verhandlung der Sache beginnt mit der Verlesung der Anklageschrift durch den Gerichtsschreiber.

Der Vorsitzende befragt den Angeklagten, ob er sich schuldig bekenne oder nicht.

Artikel 75.

Wenn der Angeklagte sich schuldig bekennet, und auf näheres Befragen auch alle Thatfachen einräumt, welche die wesentlichen Merkmale der ihm zur Last gelegten strafbaren Handlung bilden, so wird die Staatsanwaltschaft und der Verteidiger darüber gehört, ob die Thatfrage als durch das Bekenntniß des Angeklagten festgestellt zu erachten sei.

Auf Verlangen der Staatsanwaltschaft müssen dem Angeklagten die etwaigen zusätzlichen Fragen vorgelegt werden, welche in Ermangelung eines Bekenntnisses den Geschworenen gestellt werden können.

Werden dergleichen Fragen nicht beantragt, oder beantwortet der Angeklagte auch diese bejahend, so hat der Gerichtshof, wenn er gegen die Richtigkeit des Bekenntnisses kein Bedenken hegt, nach Anhörung der Staatsanwaltschaft und des Verteidigers über die Anwendung des Gesetzes ohne Zuziehung von Geschworenen das Urtheil zu fällen.

Kommen auf Anregung des Angeklagten oder der Staatsanwaltschaft Thatfachen in Frage, welche die Ausschließung oder Minderung der gesetzlichen Strafe zur Folge haben würden, läßt das Gesetz mildernde Umstände überhaupt zu, oder muß festgestellt werden, ob der Angeklagte mit Unterscheidungsvermögen gehandelt habe, so unterbleibt die Verhandlung vor den Geschworenen nur dann, wenn die Erklärung der Staatsanwaltschaft über

Zamiast §§ 98. aż do 117. ustawy.

Artykuł 74.

Czynność sprawy rozpoczyna się odczytaniem aktu oskarżenia przez pisarza sądowego.

Przewodniczący pyta oskarżonego, czyli się przyznaje być winnym lub nie.

Artykuł 75.

Jeżeli oskarżony się winnym być przyznaje, albo bliższe pytania do wszystkich faktów się przyznaje, które tworzą istotne oznaczenie karodnego uczynku, o którym jest obwiniony, natenczas prokuratorya Rządowa i obrońca słuchani będą, czyli kwestya czynu przez przyznanie oskarżonego za ustanowioną się uważa.

Na żądanie prokuratoryi Rządowej oskarżonemu pytania przedłożone być mają, które są dozwolone, i które, w braku przyznania, przysięgłym stawione być mogą.

Jeżeli takie pytania nie będą żądane, albo jeżeli oskarżony się do takowych przyznaje, natenczas sąd, jeżeli przeciwko rzetelności przyznania nie ma żadnych wątpliwości, po słuchaniu prokuratoryi Rządowej i obrońcy względem zastosowania prawa bez przywezwania przysięgłych wyrok ma wydać.

Jeżeli na żądanie oskarżonego albo prokuratoryi Rządowej takie fakta są kwestyonalne, które wykluczenie albo złagodzenie kary prawnej za sobą pociągają, jeżeli prawo w ogóle okoliczności łagodzących dopuszcza, albo jeżeli ustanowionem być musi, czyli oskarżony władzą rozróżnienia działał, rozprawa przed przysięgłymi, tylko natenczas się wstrzymuje, jeżeli oświadczenie prokuratoryi Rządowej względem

diese Punkte zu Gunsten des Angeklagten lautet, und der Gerichtshof kein Bedenken hat, der dem Angeklagten günstigen Annahme beizutreten.

Artikel 76.

Sind die Voraussetzungen des Art. 75. nicht vorhanden, so beginnt die Verhandlung der Sache vor den Geschworenen.

Die Leitung der Verhandlung, insbesondere das Verhör des Angeklagten und der Zeugen, steht dem Vorsitzenden zu. Dieser muß der Staatsanwaltschaft und kann dem Angeklagten oder dessen Bertheidiger, sowie den Geschworenen, gestatten, Fragen, welche sie zur Aufklärung der Sache für angemessen erachten, unmittelbar an die Betheiligten zu richten. Er ist befugt, die Stellung der Fragen in jedem Zeitpunkte wieder selbst zu übernehmen und das Verhör zu schließen.

Artikel 77.

Der Vorsitzende kann auch der Staatsanwaltschaft und dem Bertheidiger auf deren übereinstimmenden Antrag, das Verhör der Zeugen überlassen. In diesem Falle ist die Staatsanwaltschaft befugt, alle Zeugen mit Ausnahme der nur auf Begehren des Bertheidigers geladenen oder erschienenen zu verhören, wobei nach dem Verhör jedes Zeugen dem Bertheidiger das Kreuzverhör zusteht. Der Bertheidiger verhört darauf die nur auf sein Begehren geladenen oder erschienenen, und beliebigensfalls die von der Staatsanwaltschaft nicht verhörten Zeugen. In Ansehung derselben hat alsdann die Staatsanwaltschaft das Kreuzverhör.

Der Vorsitzende hat in solchen Fällen über die Ordnung des Verhörs zu wachen, unzulässige Fragen und deren Beantwortung abzuschneiden oder zu verbieten. Er ist befugt, das Verhör in jedem Zeitpunkte wieder selbst zu übernehmen und das Verhör zu schließen.

tych punktów dla oskarzonego jest pomyslném i sąd nie ma żadnej wątpliwości, przystąpić do zdania korzystnego dla oskarzonego.

Artykuł 76.

Jeżeli przypuszczenia artykułu 75. nie zachodzą, natenczas czynność sprawy rozpoczyna się przed przysięgłymi.

Prowadzenie czynności, w szczególności słuchanie oskarzonego i świadków należy do przewodniczącego. Tenże powinien prokuratorowi Rządowej a może zaś oskarzonemu lub jego obrońcy jako też i przysięgłym dozwolić, ażeby pytania, które do wyjaśnienia sprawy za przyzwoite uznają, bezpośrednio interesowanym przedłożyli. Ma prawo, stawienie pytań w każdym momencie sam przedsięwziąć i słuchanie zakończyć.

Artykuł 77.

Przewodniczący może również prokuratorowi Rządowej i obrońcy na jednozgodny ich o to wniosek słuchanie świadków dozwolić. Wtym razie prokuratorowi Rządowa jest upoważniona, wszystkich świadków, z wyjątkiem tylko na żądanie obrońcy zapozwanych albo obecnych słuchać, przyczem po słuchaniu każdego świadka obrońca swoje pytania przedłożyć może. Obrońca słucha potem na swoje żądanie zapozwanych albo obecnych i do woli przez prokuratorową Rządową nie słuchanych świadków. Względem takowych potem prokuratorowi Rządowa słuchanie krzyżowe przedsięwziąć.

Przewodniczący w takim razie powinien czuwać nad porządkiem słuchania i niedozwolone kwestye albo odpowiedź na takowe wzbraniać albo zakazać. Ma prawo, w każdym momencie sam się podjąć słuchania i takowe zakończyć.

Artikel 78.

Das über den Hergang im Termine von dem Gerichtsschreiber aufzunehmende Protokoll soll die Namen der Richter, des Gerichtsschreibers und der Geschworenen, sowie des Beamten der Staatsanwaltschaft, des Angeklagten und seines Verteidigers, der Zeugen und der Sachverständigen enthalten.

Von dem Inhalte der Erklärungen der Staatsanwaltschaft, des Angeklagten, der Zeugen und der Sachverständigen wird nur das Wesentliche in das Protokoll aufgenommen. Waren dieselben bereits in der Voruntersuchung vernommen, so ist in dem Protokolle nur zu vermerken, ob und inwiefern ihre Erklärungen etwa von den früheren Aussagen in erheblichen Punkten abweichen.

Die zur Entscheidung gestellten Anträge der Staatsanwaltschaft und des Angeklagten und die auf dieselben erfolgten Entscheidungen müssen in das Protokoll aufgenommen oder demselben als Beilage einverleibt werden.

Dasselbe gilt von den den Geschworenen vorgelegten Fragen und den darauf erteilten Antworten.

Wird das Urtheil besonders abgefaßt, so muß das Protokoll doch stets den entscheidenden Theil des Urtheils enthalten.

Das Protokoll wird am Schlusse von dem Vorsitzenden und dem Gerichtsschreiber unterzeichnet. Die Beobachtung der vorgeschriebenen Formalitäten kann nicht anders als durch das Protokoll bewiesen werden.

Artikel 79.

An die Verhandlungen mit dem Angeklagten und den Zeugen schließen sich die Ausführungen der Staatsanwaltschaft, sowie des Angeklagten und seines Verteidigers über die Thatfrage, wobei diesen das letzte Wort gebührt.

Artykuł 78.

Względem czynności w terminie przez pisarza sądowego spisany protokół zawierać powinien nazwiska sędziów, pisarza sądowego i przysięgłych, jako też urzędnika prokuratoryi Rządowej, oskarzonego i obrońcy, świadków i znawców.

Z treści oświadczeń prokuratoryi Rządowej, oskarzonego, świadków i znawców tylko co jest istotnem w protokule się umieści. Jeżeli już w indagacyi przygotowawczej słuchani byli, natenczas w protokule tylko przytoczyć należy, czy i o ile oświadczenia od dawniejszych zeznań w punktach ważnych zbaczą.

Wnioski prokuratoryi Rządowej i oskarzonego do decyzji stawione i wydane na takowe rezolucye w protokule umieszczone, albo jako dodatki takowemu dołączone być muszą.

Toż samo rozumi się o pytaniach przedłożonych przysięgłym i o tém, co na takowe odpowiedziano.

Jeżeli wyrok z osobna jest wypracowany, to jednak protokół zawsze decydującą część wyroku zawierać musi.

Protokół na końcu przez przewodniczącego i pisarza sądowego podpisanym zostanie. Zachowywanie formalności przepisanych inaczej jak przez protokół udowodnionem być nie może.

Artykuł 79.

Po czynności z oskarżonym i świadkami nastąpi wywód prokuratoryi Rządowej, jako też oskarzonego i jego obrońcy względem kwestyi czynu, przyczem ciż na ostatku głos zabierają.

Sodann hat der Vorsitzende die gesammte Lage der Sache auseinanderzusetzen, die gesetzlichen Vorschriften, welche bei Beurtheilung der Thatfrage etwa in Betracht kommen, nöthigenfalls zu erläutern und überhaupt alle diejenigen Bemerkungen zu machen, welche ihm zur Herbeiführung eines sachgemäßen Ausspruches der Geschworenen als geeignet erscheinen.

Dieser Vortrag darf unter keiner Bedingung von der Staatsanwaltschaft oder von dem Angeklagten unterbrochen oder zum Gegenstande irgend einer Aeußerung oder eines Antrages in der Sitzung gemacht werden.

Der Vorsitzende stellt darauf die von den Geschworenen zu beantwortenden Fragen.

Artikel 80.

Die Fragen sind so zu stellen, daß sie sich mit Ja oder Nein beantworten lassen.

Die Geschworenen sind befugt, eine jede Frage theilweise zu bejahen und theilweise zu verneinen.

Die Hauptfrage soll nicht in mehrere Fragen getheilt werden.

Umstände, welche die Strafe ausschließen, mildern oder erschweren, sind entweder in der Hauptfrage besonders hervorzuheben, oder es sind deshalb besondere Fragen zu stellen.

Artikel 81.

Die Fragen müssen bei Strafe der Nichtigkeit alle Thatfachen enthalten, welche die wesentlichen Merkmale der dem Angeklagten zur Last gelegten strafbaren Handlung bilden. Zu den Thatfachen, welche durch den Ausspruch der Geschworenen festzustellen sind, gehört insbesondere auch die Zurechnungsfähigkeit, sowie der Vorsatz oder die Fahrlässigkeit, durch deren Vorhandensein der Begriff der strafbaren Handlung bedingt wird.

Die Hauptfrage beginnt mit den Worten:

„Ist der Angeklagte schuldig?“

Przewodniczący powinien potem ogólne położenie sprawy wyszczególnić, na prawne przepisy, któreby przy rozważaniu kwestyi czynu mogły być uwzględnione, uwagę zwrócić, w razie potrzeby objaśnić i w ogóle wszelkie te nadmienienia czynić, które mu się do osiągnięcia stosownego wyroku przysięgłych właściwe zdają.

Przedstawienie to pod żadnym warunkiem ani ze strony prokuratury Rządowej ani oskarżonego nie ma być przerwaniem, ani się stać przedmiotem jakiegokolwiek bądź oświadczenia lub wniosku na posiedzeniu.

Przewodniczący stawia potem pytania, na które przysięgli mają odpowiadać.

Artykuł 80.

Pytania tak mają być stawione, aby na takowe można odpowiedzieć: tak lub nie.

Przysięgli są upoważnieni, każde pytanie częściowo potwierdzić, częściowo zaprzeczać.

Główne pytanie na kilka kwestyi nie ma być podzielone.

Okoliczności, które karę wykluczają, zlagodzą albo uciążliwiają, albo w głównem pytaniu szczególnie wymienione, lub w osobnych pytaniach stawione być mają.

Artykuł 81.

Pytania pod karą nieważności wszystkie fakta zawierać muszą, które istotne oznaki karogodnego uczynku tworzą, o którym oskarżony jest obwiniony. Do faktów, które wyrokiem przysięgłych ustanowione być mają, należy w szczególności zdolność do dyspozycji, jako też zamiar lub niedbalstwo, od których istnienie karogodnego uczynku zawisło.

Główne pytanie zaczyna się słowami:

»czy oskarżony jest winnym?«

Die Fragen sind darauf, ob der Angeklagte die That ohne Zurechnungsfähigkeit begangen hat, oder ob andere Gründe, welche die Strafe ausschließen, vorhanden sind, nur dann ausdrücklich zu richten, wenn dies besonders beantragt oder von dem Gerichte selbst für nöthig erachtet wird. Einem deshalb besonders gestellten Antrage muß bei Strafe der Nichtigkeit entsprochen werden.

Durch die Bejahung der Hauptfrage wird, wenn in der Antwort der Geschworenen nicht etwas Anderes ausdrücklich ausgesprochen ist, zugleich festgestellt, daß der Angeklagte mit Zurechnungsfähigkeit gehandelt hat.

Artikel 82.

Bei Bezeichnung der wesentlichen Merkmale der strafbaren Handlung sind, insoweit es geschehen kann, Rechtsbegriffe, welche nicht eine allgemein bekannte und in dem gegebenen Falle unbestrittene Bedeutung haben, durch solche gleichbedeutende Ausdrücke zu ersetzen, zu deren Verständnis Rechtskenntnisse nicht erforderlich sind.

Artikel 83.

Ist ein Angeklagter, welcher zur Zeit der That noch nicht das sechszehnte Lebensjahr vollendet hatte, vor den Schwurgerichtshof gestellt, so muß bei Strafe der Nichtigkeit die Frage gestellt werden:

„Hat der Angeklagte mit Unterscheidungsvermögen gehandelt?“

Artikel 84.

Wegen der in den Strafgesetzen besonders hervorgehobenen Thatumstände, welche die Verhängung einer schwereren oder einer milderer Strafe begründen, sind geeigneten Falls von Amtswegen Fragen zu stellen.

O to, czy oskarżony uczynek, nie mając zdolności działania, popełnił, albo czy inne przyczyny zachodzą, które karę wykluczają, tylko natenczas pytania wyraźnie mają być wymierzone, jeżeli to szczególnie żądanem albo od sądu samego za potrzebne uznanem zostanie. Wnioskowi w tej mierze szczególnie stawionemu pod karą nieważności zadosyć uczynić należy.

Przez potwierdzenie głównego pytania ustanawia się zarazem, iż oskarżony ze zdolnością działania uczynek popełnił, skoro odpowiedź przysięgłych czego innego wyraźnie nie stanowi.

Artykuł 82.

Przy wyszczególnieniu istotnych oznaczeń karogodnego uczynku, o ile być może, pojęcia prawne, które powszechnie nie są wiadome i w danym przypadku niezaprzeczone mają znaczenie, przez takie wyrazy uzupełnione być mają, które to samo znaczą, i bez wiadomości prawniczych zrozumiane być mogą.

Artykuł 83.

Jeżeli oskarżony, który podczas uczynku szesnastego roku życia nie ukończył, przed sąd przysięgłych stawionym został, natenczas pod karą nieważności pytanie ma być stawionem:

»Czy oskarżony, mając zdolność rozróżnienia, uczynek popełnił?«

Artykuł 84.

Co do okoliczności faktycznych w prawach karnych szczególnie wymienionych, które zawieszenie cięższej albo lżejszej kary uzasadniają w razie potrzeby pytania z urzędu stawione być mają.

Dasselbe gilt, wenn das Gesetz die Anwendung einer geringeren Strafe von dem Vorhandensein mildernder Umstände überhaupt abhängig gemacht hat.

Wird die Vorlegung derartiger Fragen beantragt, so müssen dieselben bei Strafe der Nichtigkeit gestellt werden.

Artikel 85.

Die Bestimmungen des Artikels 84. finden auch in dem Falle Anwendung, wenn die Thatumstände erst in der Hauptverhandlung hervorgetreten und selbst, wenn sie bereits Gegenstand der Voruntersuchung gewesen und durch den Anklagebeschluß aus thatsächlichen oder rechtlichen Gründen beseitigt sind.

Artikel 86.

Wenn die Thatfachen, welche der Anklage zum Grunde liegen, oder die etwa hervorgetretenen näheren Umstände, von welchen dieselben begleitet waren, verbunden oder vereinzelt, von einem Gesichtspunkte aus als strafbar erscheinen, unter welchen sie die Anklage nicht gebracht hat (Art. 30.), so sind geeigneten Falls darauf bezügliche besondere Fragen vorzulegen.

Erscheint jedoch mit Rücksicht auf die Veränderung des Gesichtspunktes eine bessere Vorbereitung der Anklage oder der Bertheidigung als nothwendig, so kann der Gerichtshof, falls nicht eine Vertagung für angemessen erachtet wird, auf den Antrag der Staatsanwaltschaft oder des Angeklagten beschließen, daß die Stellung einer derartigen eventuellen Frage unterbleiben solle, jedoch unter Vorbehalt einer anderweiten Verfolgung wegen der betreffenden Thatfachen.

Artikel 87.

Wenn die Staatsanwaltschaft oder der Angeklagte Abänderungen der von dem Vorsitzenden gestellten Fragen oder die Stellung noch anderer

Toż samo rozumi się, jeżeli według prawa zastosowanie niższej kary od istnienia łagodzących okoliczności w ogóle zawisło.

Jeżeli przedłożenie takich pytań żądaniem zostanie, natenczas takowe pod karą nieważności stawione być muszą.

Artykuł 85.

Postanowienia artykułu 84. również w tym przypadku mają zastosowanie, jeżeli okoliczności uczynku dopiero przy głównej rozprawie się okazały, a nawet, jeżeli już były przedmiotem śledztwa i przez uchwałę oskarżenia z powodów uczynkowych albo prawnych są usunięte.

Artykuł 86.

Jeżeli fakta, na których oskarżenie się zasadza albo zachodzące bliższe okoliczności, pod któremi takowe popełnione były, w połączeniu albo w szczególności z widokresu karogodnemi uważane być mogą, pod którym takowe w oskarżeniu nie były uważane, (Art. 30.) natenczas właściwe i w tej mierze szczególne pytania stawione być mają.

Jeżeli jednakowoż ze względu na zmianę widokresu lepsze przygotowanie oskarżenia albo obrony potrzebnem się zdaje, natenczas sąd, w przypadku gdyby odroczenie nie było stosownem, na wniosek prokuratorji Rządowej albo oskarżonego uchwalić może, iż stawienie takich ewentualnych pytań się ma zaniechać, jednakowoż ze zastrzeżeniem innego dochodzenia względem dotyczących faktów.

Artykuł 87.

Jeżeli prokuratorja Rządowa albo oskarżony o zmiany stawionych przez przewodniczącego pytań albo o stawienie innych jeszcze

Fragen beantragen, so kann der Vorsitzende, falls kein Widerspruch erhoben wird, dem Antrage Statt geben. In dem entgegengesetzten Falle, oder wenn der Vorsitzende den Antrag ablehnt, entscheidet, insofern auf demselben bestanden wird, der Gerichtshof.

Artikel 88.

Der Vorsitzende übergibt die schriftlich abgefaßten, mit seiner Unterschrift versehenen Fragen den Geschworenen, und befiehlt die Entfernung des Angeklagten aus dem Sitzungssaale.

Artikel 89.

Die Geschworenen begeben sich in ihr Berathungszimmer und wählen daselbst durch Stimmenmehrheit ihren Vorsteher. Derselbe hat die Berathung zu leiten und deren Ergebnis zu verkünden. Der Aufnahme eines Protokolls über die Wahlhandlung bedarf es nicht.

Artikel 90.

Die Geschworenen dürfen das Berathungszimmer nicht verlassen, bevor sie ihren Ausspruch beschloffen haben.

Niemand darf in das Berathungszimmer eintreten, ohne eine schriftliche Ermächtigung des Vorsitzenden, welcher den Befehl zu erteilen hat, daß der Eingang zu dem Zimmer bewacht werde.

Artikel 91.

Nach gepflogener Berathung wird über die einzelnen Fragen in der Ordnung abgestimmt, in welcher sie vorgelegt worden sind.

Der Vorsteher befragt zu diesem Behufe jeden Geschworenen einzeln in der durch die Ausloosung festgestellten Ordnung um seine Meinung, und giebt selbst seine Stimme zuleßt ab.

pytań wniosek uczyni, natenczas przewodniczący, jeżeli żadna protestacya założoną nie zostanie, wnioskowi zadowolnić może. W przeciwnym razie, albo jeżeli przewodniczący wniosek odrzuci, sąd, o ile się przy takowym obstaje, rezolucyą stanowi.

Artykuł 88.

Przewodniczący pytania na piśmie ułożone, swoim podpisem opatrzone, przysięgłym wręczy i wyprowadzenie oskarżonego ze sali posiedzenia rozkaże.

Artykuł 89.

Przysięgli ustępują do sali narady i obierają większością głosów przełożonego. Tenże przewodniczy naradzeniu i ogłasza rezultat. Spisanie protokołu względem czynności wyboru nie jest potrzebném.

Artykuł 90.

Przysięgli nie powinni opuścić izby naradzeń, dopóki nie uchwalili swego wyroku.

Nikomuz zaś nie wolno, wstąpić do izby naradzeń bez piśmiennego upoważnienia przewodniczącego, który ma udzielać rozkaz, ażeby wstęp do izby był strzeżonym.

Artykuł 91.

Po naradzeniu względem pojedynczych pytań w tym porządku głosowanie nastąpi, w którym były przedłożone.

Przełożony zapyta na ten cel każdego oskarżonego pojedynczo w porządku przez wylosowanie ustanowionym o jego zdanie i na koniec sam głosuje.

Wird eine Frage nur theilweise bejaht, so ist die Beschränkung der Bejahung in folgender Weise anzugeben:

Ja, aber es ist nicht erwiesen, daß u. s. w.

Wird die Frage in Betreff der Hauptthat verneint, so ist dadurch zugleich die Frage nach den dieselbe begleitenden Umständen erledigt. In dem entgegengesetzten Falle muß über das Vorhandensein eines jeden dieser begleitenden Umstände selbst dann, wenn dieselben in die Hauptfrage aufgenommen sind, besonders abgestimmt und das Ergebnis in dem Ausspruche besonders erwähnt werden.

Artikel 92.

Jede dem Angeklagten nachtheilige Beantwortung einer Frage kann nur mit Stimmenmehrheit beschlossen werden. Im Falle der Stimmengleichheit hat die dem Angeklagten günstigere Meinung den Vorzug.

Artikel 93.

In jedem Ausspruche, durch welchen eine Frage zum Nachtheile des Angeklagten beantwortet wird, muß ausdrücklich angegeben sein, ob derselbe mit einer Mehrheit von mehr als sieben Stimmen, oder nur mit sieben Stimmen gegen fünf beschlossen ist, bei Strafe der Nichtigkeit. — Im Uebrigen darf die Zahl der Stimmen niemals ausgedrückt werden.

Artikel 94.

Entstehen bei den Geschworenen Zweifel über das zu beobachtende Verfahren, oder über den Sinn der an sie gestellten Fragen, oder über die Fassung der Antwort, so können sie sich darüber vom Vorsitzenden Aufklärung erbitten, welche ihnen in Gegenwart der übrigen Mitglieder des Gerichtshofes zu erteilen ist.

Artikel 95.

Jeder Geschworene hat die vorgelegten Fragen unter genauer Prüfung aller Beweise für die An-
Sahrgang 1852. (Nr. 3544.)

Jeżeli pytanie tylko po części potwierdzoném zostanie, natenczas modyfikacya potwierdzenia w następującym sposobie ma mieć miejsce:

tak, ale nic nie udowodnioném, że i t. d.

Jeżeli pytanie, co do głównego czynu, zaprzeczoném zostanie, natenczas przez to zarazem pytanie, co do okoliczności, jest załatwioném. W przeciwnym razie względem istnienia każdej z tych okoliczności nawet natenczas, skoro takowe w główném pytaniu są zawarte, z osobna głosowaném i rezultat we wyroku szczególnie wymienionym być musi.

Artykuł 92.

Każda oskarżonemu niepomysłna odpowiedź na pytanie tylko większością głosów uchwaloną być może. W razie równości głosów zdanie obwinionemu pomyślne ma pierwszeństwo.

Artykuł 93.

W każdym wyroku, w którym pytanie z uszczerbkiem dla oskarżonego odpowiedzianém zostanie, wyraźnie wymienioném być musi, czyli się to większością przeszło siedmiu głosów, czyli tylko siedmiu głosów przeciwko pięć uchwaliło, pod karą nieważności. Zresztą liczba głosów nigdy nie ma być wyrażoną.

Artykuł 94.

Jeżeli przysięgli są wątpliwi, jakie postępowanie ma być zastosowaném, albo, co do sensu stawionych im pytań, albo, co do ułożenia odpowiedzi, natenczas o to od przewodniczącego objaśnienia żądać mogą, które im w przytomności drugich członków sądu ma być udzieloném.

Artykuł 95.

Każdy przysięgły na przedłożone pytania powinien po dokładném rozstrząśnieniu wszy-
[45]

klage und Bertheidigung nach seiner freien aus dem Inbegriffe der vor ihm erfolgten Verhandlungen geschöpften gewissenhaften Ueberzeugung zu beantworten.

Vor Beginn der Berathung hat der Vorsieher der Geschworenen folgende Belehrung zu verlesen:

Das Gesetz fordert von den Geschworenen keine Angabe der Gründe ihrer Ueberzeugung, und schreibt ihnen keine Regeln vor, nach denen sie die Wirkung und Vollständigkeit eines Beweises zu beurtheilen haben. Es legt ihnen aber die durch einen feierlichen Eid geheiligte Pflicht auf, alle für und wider den Angeklagten vorgebrachten Beweise sorgfältig und gewissenhaft zu prüfen, und nach der durch diese Prüfung gewonnenen innersten Ueberzeugung allein ihre Stimmen abzugeben.

Ihre Berathung und ihr Ausspruch muß sich auf die ihnen vorgelegten Fragen beschränken.

Ihre Ansicht über die Rechtmäßigkeit oder Zweckmäßigkeit des Strafgesetzes darf auf ihren Ausspruch keinen Einfluß haben. Nicht sie, sondern die Richter sind berufen, die gesetzlichen Folgen auszusprechen, welche den Angeklagten wegen der ihm zur Last fallenden Handlungen treffen. Die Geschworenen haben daher ihren Ausspruch ohne Rücksicht auf die gesetzlichen Folgen desselben zu fällen.

Diese Belehrung, so wie die Artikel 89—94. und 96., sollen im Berathungszimmer der Geschworenen in mehreren Exemplaren ausliegen.

Artikel 96.

Nachdem die Geschworenen ihren Ausspruch, welcher niederzuschreiben und von ihrem Vorsteher zu unterzeichnen ist, beschlossen haben, und in den Sitzungssaal zurückgekehrt sind, befragt sie der Vorsitzende nach dem Ergebnisse ihrer Berathung.

stkich dowodów skargi i obrony według swego wolnego, z ogółowego wypadku skutecznionych czynności czerpanego przekonania sumiennego odpowiadać.

Przed rozpoczęciem narady przełożony przysięgłych następujące objaśnienie ma odczytać:

prawo nie żąda od przysięgłych żadnego wyvodu ich przekonania i nie przepisuje im żadnych reguł, według których skuteczność i zupełność dowodu uważać mają. Prawo obowiązuje ich jednakowoż uroczystą przysięgą, ażeby wszystkie za oskarżonego i przeciwko oskarżonemu przytoczone dowody ściśle i sumiennie rozstrząsnęli i wedle własnego i tylko z tego rozstrząśnienia czerpanego przekonania głosowali.

Narada i wyrok ograniczyć się musi na stawione im pytania.

Zdanie ich względem prawności i stosowności ustawy karniej na wyrok bez wpływu ma pozostać. Albowiem nie oni, lecz sędziowie są powołani, prawne skutki stanowić, które oskarżonego za uczynki obwinione trafia. A zatem przysięgli wyrok bez względu na prawne skutki oświadczyć mają.

Objaśnienie to, jako też artykuły 89. aż do 94. i 96. w sali narady przysięgłych w kilku egzemplarzach znajdować się mają.

Artykuł 96.

Jeżeli przysięgli swój wyrok uchwalili, który ma być spisany i przez przełożonego podpisanym i do izby posiedzeń powrócili, zapyta ich się przewodniczący sądu o rezultat ich naradzeń.

Der Vorsteher der Geschworenen erhebt sich und sagt:

Auf meine Ehre und mein Gewissen, vor Gott und den Menschen bezeuge ich als den Spruch der Geschworenen:

Sodann verliest er die gestellten Fragen und unmittelbar nach jeder Frage die ertheilte Antwort.

Hierauf ist der Ausspruch dem Vorsitzenden zu übergeben und von diesem und dem Gerichtsschreiber zu unterzeichnen.

Artikel 97.

Findet der Gerichtshof, daß der Ausspruch nicht regelmäßig in der Form, oder daß er in der Sache undeutlich, unvollständig oder sich widersprechend sei, so muß er auf den Antrag der Staatsanwaltschaft oder des Angeklagten, oder auch von Amtswegen verordnen, daß die Geschworenen sich in ihr Berathungszimmer zurückbegeben, um dem Mangel abzuhelpen. Diese Maafregel ist zulässig, so lange nicht auf Grund des Ausspruchs ein Urtheil des Gerichtshofes ergangen ist.

Die Verbesserung muß ohne Durchstreichungen in der Art geschehen, daß äußerlich erkennbar bleibt, wie der ursprüngliche Ausspruch gelaute hat.

Artikel 98.

Wenn die dem Angeklagten nachtheilige Beantwortung einer Frage nur mit einer Mehrheit von sieben gegen fünf Stimmen beschlossen ist, so tritt der Gerichtshof selbst in Berathung und entscheidet, ohne Angabe von Gründen, über den von den Geschworenen mit nur sieben Stimmen gegen fünf festgestellten Punkt.

Artikel 99.

Wenn der Gerichtshof einstimmig der Ansicht ist, daß die Geschworenen, obgleich ihr Ausspruch in der Form regelmäßig ist, sich in der Sache

Przełożony przysięgłych wstaje i rzecze:

Na mą uczciwość (mój honor) i na moje sumienie, przed Bogiem i ludźmi zaręczam, iż wyrok przysięgłych jest taki:

Potém odczyta stawione pytania, a bezpośrednio za każdym pytaniem udzieloną odpowiedź.

Potém wyrok przewodniczącemu się wręczy i od tegoż i pisarza sądowego podpisanym będzie.

Artykuł 97.

Jeżeli sąd uzna, że wyrok nieregularny, co do formy, lub co do sprawy nie wyraźny, nie zupełny albo sprzeczny jest, musi na wniosek prokuratury Rządowej albo oskarżonego albo też z urzędu rozporządzić, aby przysięgli do izby naradzeń powrócili, w celu uzupełnienia tego, co brakuje. Taki środek jest dozwolony, dopóki na zasadzie wyrzeczenia wyrok sądu nie zapadł.

Uzupełnienie powinno się bez wykreśleń w tej mierze uskutecznić, ażeby pierwotne wyrzeczenie rozpoznać można.

Artykuł 98.

Jeżeli odpowiedź na pytanie z uszczerbkiem dla oskarżonego tylko większością siedmiu głosów przeciwko pięć jest uchwaloną, natenczas sąd sam do narady przystępuje i zadecyduje bez wyszczególnienia powodów względem punktu ustanowionego przez przysięgłych większością siedmiu głosów przeciwko pięć.

Artykuł 99.

Jeżeli sąd jednozgodnie jest tego zdania, iż przysięgli, lubo ich wyrzeczenie we formie jest regularnem, w sprawie się omylili, z uszczerb-

zum Nachtheil des Angeklagten geirrt haben, so verweist er, ohne Angabe von Gründen, die Sache zu der nächsten Sitzungsperiode des Schwurgerichts, damit sie vor einem neuen Schwurgerichte verhandelt werde, an welchem alsdann keiner der früheren Geschworenen Theil nehmen darf.

Diese Maaßregel darf von Niemandem beantragt werden; der Gerichtshof kann sie nur von Amtswegen verordnen, und nur vor der im Artikel 100. vorgeschriebenen Verlesung des Ausspruchs.

Sind mehrere Angeklagte bei der Sache theiligt, so erfolgt die Verweisung vor ein neues Schwurgericht nur in Ansehung derjenigen, bei welchen der Gerichtshof einen Irrthum im Ausspruche der Geschworenen angenommen hat.

Nach dem Ausspruche des neuen Schwurgerichts, auch wenn derselbe mit dem früheren Ausspruche übereinstimmt, muß der Gerichtshof das Urtheil sprechen.

Artikel 100.

Der Ausspruch der Geschworenen und im Falle des Art. 98. auch der Ausspruch des Gerichtshofes wird, nachdem der Angeklagte wieder in den Sitzungsaal eingetreten ist, durch den Gerichtsschreiber verlesen.

Zu §. 126. der Verordnung.

Artikel 101.

Das Rechtsmittel der Appellation ist nur gegen Urtheile der Gerichtsabtheilungen zulässig.

Das Appellationsgericht muß hinsichtlich derjenigen Thatfachen, welche in Gemäßheit des Art. 31. in dem Urtheile hervorzuheben und für erwiesen oder für nicht erwiesen zu erklären sind, seiner Entscheidung die in dem ersten Urtheile enthaltene Feststellung zum Grund legen, insofern nicht neue Thatfachen oder neue Beweise, oder

kiem dla oskarzonego, natenczas przekaże sprawę bez wyszczególnienia powodów do najbliższego peryodu posiedzeń sądu przysięgłych, aby takową przed nowym sądem przysięgłych rozstrząsnąć, w którym żaden z pierwszych przysięgłych nie powinien mieć udziału.

Tenże środek nie powinien przez nikogo być wniesionym; sąd go tylko może z urzędu rozporządzić, a to tylko przed odczytaniem wyrzeczenia w Art. 100. przepisaniem.

Jeżeli kilku oskarzonych w sprawie ma udział, natenczas przekazanie do nowego sądu przysięgłych tylko względem tych nastąpi, u których sąd uznał, iż przysięgli we wyrzeczeniu się omylili.

Po powtórznem wyrzeczeniu przysięgłych, chociażby takowe z pierwszym wyrzeczeniem zgadzać się miało, sąd musi wydać wyrok.

Artykuł 100.

Wyrzeczenie przysięgłych a w razie Art. 98. wyrok sądu, gdy oskarzony do izby posiedzenia znów wprowadzonym został, przez pisarza sądowego odczytane będą.

Do §. 126. ustawy.

Artykuł 101.

Środek apelacyi tylko przeciwko wyrokom wydziałów sądowych jest dozwołonym.

Sąd apelacyjny względem tych faktów, które stósownie do artykułu 31. we wyroku przytoczone i za udowodnione albo za nieudowodnione uznanemi być mają, swój decyzyi postanowienie w pierwszym wyroku zawarte za zasadę uważać musi, o ile nowe fakta lub nowe dowody albo całkowite lub częściowe

die gänzliche oder theilweise Wiederholung der in erster Instanz stattgefundenen Beweisaufnahme eine abweichende thatsächliche Feststellung begründen.

Eine solche Wiederholung hat das Appellationsgericht nur dann anzuordnen, wenn sich wesentliche und durch die bisherigen Verhandlungen nicht zu beseitigende Bedenken gegen die in dem ersten Urtheile enthaltene Feststellung der Thatfachen ergeben, oder wenn die Wiederholung mit Rücksicht auf die vorgebrachten neuen Thatfachen oder Beweise nothwendig erscheint.

Artikel 102.

Findet das Appellationsgericht, daß das Urtheil erster Instanz oder das demselben vorhergegangene Verfahren an einer Richtigkeit leidet, so hebt es das angegriffene Urtheil auf und erkennt zugleich anderweit in der Sache selbst, nach Befinden auf Grund eines neuen Verfahrens. Es ist jedoch befugt, aus wichtigen Gründen die Sache zur anderweiten Verhandlung und Entscheidung in die erste Instanz zurück zu verweisen.

Wenn der erste Richter sich mit Unrecht für kompetent erachtet hat, so kann das Appellationsgericht niemals in der Sache selbst erkennen.

Hat der erste Richter sich mit Unrecht für inkompetent erklärt, so kann eine Entscheidung in der Sache selbst nur dann ergeben, wenn die Beweisaufnahme vollständig vor dem Appellationsgerichte stattgefunden hat.

Artikel 103.

Die Bestimmungen des Art. 101. im zweiten und dritten Absätze und des Art. 102. finden auch bei Ehrverletzungen und leichten Mißhandlungen Anwendung, welche im Wege des Civilprozesses verhandelt werden.

powtórzenie prowadzonego w pierwszej instancyi dowodu zbaczającego faktycznego udowodnienia nie uzasadniają.

Takie powtórzenie sąd apelacyjny tylko natenczas ma rozporządzić, jeżeli się istotne w dotychczasowych czynnościach nie załatwione wątpliwości przeciwko zawartemu w pierwszym wyroku ustanowieniu faktów okazały, albo jeżeli powtórzenie ze względu na przytoczone nowe fakta lub dowody potrzebném się stanie.

Artykuł 102.

Jeżeli sąd apelacyjny uzna, iż we wyroku pierwszej instancyi albo w postępowaniu uprzedniem nieważność zachodzi, natenczas znosi zaczepiony wyrok i zarazem inaczéj w sprawie saméj wyrokuję według zdania na mocy nowego postępowania. Sąd jednakowoż jest upoważniony, z ważnych powodów sprawę do innego postępowania i zawyrokowania do pierwszej instancyi napowrót przekazać.

Jeżeli pierwszy sędzia bezprawnie się za kompetentnego uważał, natenczas sąd apelacyjny nigdy w téj sprawie sam wyrokować nie może.

Jeżeli pierwszy sędzia bezprawnie się za niekompetentnego uznał, natenczas decyzya w sprawie saméj tylko nastąpić może, skoro przyjęcie dowodów w zupełności przed sądem apelacyjnym nastąpiło.

Artykuł 103.

Postanowienia artykułu 101. w drugim i trzecim ustępie i artykułu 102. również przy nadwreżeniach honoru i lekkich skrzywdzeniach zastosowanie znajdują, które w drodze procesu cywilnego obrabiane będą.

Zu §§. 129. und 130. der Verordnung.

Artikel 104.

Das Gericht ist ermächtigt, auf den Antrag des Appellaten die Frist zur Gegenerklärung auf die Appellationschrift den Umständen nach angemessen zu verlängern.

Das Appellationsgericht kann aus besonderen Gründen die Appellationschrift, sowie die Gegenerklärung auch noch nach Ablauf der Fristen zulassen.

Artikel 105.

Wenn die Appellation angemeldet, eine Appellationschrift aber nicht eingegangen ist, so wird mit der Appellationsanmeldung nach §. 130. der Verordnung verfahren.

Statt §§. 138 — 143. der Verordnung.

Artikel 106.

Die Urtheile der Schwurgerichtshöfe und die in der Appellationsinstanz ergangenen Urtheile können durch Nichtigkeitsbeschwerde angefochten werden.

Artikel 107.

Die Nichtigkeitsbeschwerde findet Statt:

- 1) wegen Verletzung oder unrichtiger Anwendung eines Gesetzes oder eines Rechtsgrundsatzes;
- 2) wegen Verletzung oder unrichtiger Anwendung wesentlicher Vorschriften oder Grundsätze des Verfahrens.

Artikel 108.

Eine Verletzung wesentlicher Vorschriften des Verfahrens ist insbesondere vorhanden:

Do §§. 129. i 130. ustawy.

Artykuł 104.

Sąd jest upoważniony, na wniosek apelata termin do oświadczenia przeciwko wywodowi apelacyjnemu wedle okoliczności stosownie przedłużyć.

Sąd apelacyjny ze szczególnych powodów wywód apelacyjny, jako też odpowiedź na takowy również jeszcze po upływie czasokresów dozwolić może.

Artykuł 105.

Jeżeli apelacya zameldowaną, wywód apelacyjny zaś nie jest oddanym, natenczas względem zameldowania apelacyi według §. 130. ustawy się postępuje.

Zamiast §§. 138. aż do 143. ustawy.

Artykuł 106.

Wyroki sądów przysięgłych i wyroki w instancyi apelacyjnej zapadłe mogą skargą unieważnienia być zażewionemi.

Artykuł 107.

Skarga unieważnienia ma miejsce:

- 1) o nadwzięcie albo nieprawne zastosowanie prawa albo zasady prawnej;
- 2) o nadwzięcie albo nieprawne zastosowanie istotnych przepisów albo zasad postępowania.

Artykuł 108.

Nadwzięcie istotnych przepisów postępowania w szczególności zachodzi:

- 1) wenn Vorschriften verletzt sind, deren Beobachtung bei Strafe der Nichtigkeit vorgeschrieben ist;
- 2) wenn die gesetzlichen Bestimmungen über die Kompetenz verletzt sind;
- 3) wenn an der Hauptverhandlung und Entscheidung nicht die gesetzlich vorgeschriebene Zahl von Richtern Theil genommen hat, oder wenn bei der Hauptverhandlung ein Gerichtsschreiber nicht zugezogen ist;
- 4) wenn das Urtheil erlassen worden ist, ohne daß vorher die Staatsanwaltschaft mit ihrem Antrage gehört worden;
- 5) wenn unzulässigerweise dem Angeklagten die Vertheidigung abgeschnitten oder wesentlich beschränkt worden ist, oder wenn ohne gesetzlichen Grund das Hauptverfahren in Abwesenheit des Angeklagten stattgefunden hat;
- 6) wenn ein rechtzeitig angebrachtes, gesetzlich zulässiges Rechtsmittel als unstatthaft zurückgewiesen, oder wenn ein verspätetes oder sonst gesetzlich unstatthaftes Rechtsmittel zugelassen worden ist;
- 7) wenn ohne das Vorhandensein der gesetzlichen Voraussetzungen die Mitwirkung der Geschworenen ausgeschlossen worden ist.

In anderen, als den vorstehend bezeichneten Fällen unterliegt es der Beurtheilung des Obertribunals, ob eine Vorschrift oder ein Grundsatz des Verfahrens, auf deren Verletzung die Nichtigkeitsbeschwerde gegründet ist, als wesentlich zu betrachten sei.

Artikel 109.

Die Nichtigkeitsbeschwerde steht sowohl der Staatsanwaltschaft, als dem Angeklagten zu. Die Verletzung von Vorschriften, welche lediglich im Interesse des Angeklagten gegeben sind, kann jedoch von der Staatsanwaltschaft nicht zu dem Zwecke geltend gemacht werden, um eine Vernichtung des Urtheils zum Nachtheil des Angeklagten herbeizuführen.

- 1) jeżeli przepisy są nadweryżone, których zachowanie pod karą nieważności jest przepisaniem;
- 2) jeżeli prawne postanowienia względem kompetencji są nadweryżone;
- 3) jeżeli przy głównej rozprawie i decyzji sędziowie w przepisanej liczbie nie byli przytomni, albo jeżeli przy głównej rozprawie pisarza sądowego nie przywezwano;
- 4) gdy wyrok wydanym został bez słuchania poprzedniego prokuratorji Rządowej ze swoim wnioskiem;
- 5) gdy w sposób niedozwolony oskarżonemu obrona odjęta albo istotnie ograniczona została, albo jeżeli bez prawnej przyczyny postępowanie główne w nieprzytomności oskarżonego nastąpiło;
- 6) jeżeli w należytych czasie zaniesiony, prawnie dozwolony środek prawa jako niedozwolony odrzuconym albo gdy spóźniony lub niedozwolony środek prawa dopuszczonym został;
- 7) jeżeli bez istnienia prawnych przypuszczeń spółdziałanie przysięgłych wykluczonym zostało.

W innych prócz poprzednio oznaczonych przypadkach zawisło od zdania głównego trybunału, czyli przepis albo zasada postępowania, na których nadweryżenie skargi o nieważność się zasadza, za istotne uważane być mają.

Artykuł 109.

Skarga unieważnienia służy również prokuratorji Rządowej jako też oskarżonemu. Nadweryżenie przepisów li tylko na korzyść oskarżonego wydanych, jednakowoż od prokuratorji Rządowej nie może być dochodzeniem w tym celu, aby zniweczenie wyroku z uszczerbkiem dla oskarżonego skutecznic.

Wenn der Angeklagte von den Geschworenen für nicht schuldig erklärt worden ist, so steht der Staatsanwaltschaft die Nichtigkeitsbeschwerde nicht zu. Diese Beschränkung bezieht sich nicht auf die Fälle, in welchen durch die Zusammensetzung des Schwurgerichts, oder durch die Stellung oder Nichtstellung von Fragen an die Geschworenen eine Nichtigkeit begründet wird.

Artikel 110.

Die Nichtigkeitsbeschwerde ist innerhalb einer präklusivischen Frist von zehn Tagen bei dem Gerichte, welches das Urtheil erster Instanz erlassen hat, anzumelden. Diese Frist beginnt mit dem Ablaufe des Tages, an welchem das angegriffene Urtheil verkündet worden ist.

Die Anmeldung hat keine Wirkung, wenn nicht rechtzeitig eine Angabe der Beschwerdepunkte erfolgt. Die Frist hierzu ist ebenfalls eine zehntägige; sie beginnt für die Staatsanwaltschaft mit dem Ablaufe des Tages, an welchem ihr das mit Gründen abgefaßte Erkenntniß vorgelegt ist, — für den Angeklagten mit dem Ablaufe des Tages, an welchem ihm die sofort nach der Anmeldung von Amtswegen zu ertheilende Ausfertigung des Urtheils behändigt worden ist.

Hat die Verkündung des Urtheils in Abwesenheit des Angeklagten stattgefunden, so läuft die zehntägige Frist, von dem in dem vorhergehenden Absatze bezeichneten Zeitpunkte an, zugleich für die Anmeldung und für die Angabe der Beschwerdepunkte.

Die Anmeldung und die Angabe der Beschwerdepunkte muß schriftlich geschehen; der Angeklagte kann sie auch zu Protokoll erklären, zu dessen Aufnahme die Mitwirkung eines Richters nicht erforderlich ist. Erfolgt sie Seitens des Angeklagten mittelst einer Schrift, so muß dieselbe von einem zum Richteramte befähigten Rechtsverständigen legalisirt sein.

Jeżeli oskarżony od przysięgłych za winnego uznanym nie został, natenczas prokuratorowi Rządowej skarga unieważnienia nie służy. Ograniczenie to nie odnosi się do przypadków, w których przez złożenie sądu przysięgłych albo przez stawienie albo niestawienie pytań do przysięgłych nieważność jest uzasadniona.

Artykuł 110.

Skarga unieważnienia powinna w przeciagu terminu prekluzyjnego dziesięciu dni u sądu, który wyrok w pierwszej instancji wydał, być zameldowaną. Okres ten zaczyna się z upływem dnia, w którym zaczepiony wyrok ogłoszonym został.

Zameldowanie nie ma żadnego skutku, jeżeli w należyтым czasie podanie punktów zażalenia nie nastąpi. Okres do tego również jest dziesięcio-dniowy; zaczyna się dla prokuratorowi Rządowej z upłynieniem dnia, w którym wyrok ze zasadami wypracowany jęj przedłożonym został, — dla oskarżonego z upłynieniem dnia, w którym mu zaraz po zameldowaniu z urzędu udzielona expedycja wyroku wręczoną została.

Jeżeli ogłoszenie wyroku w niebytności oskarżonego nastąpiła, natenczas termin dziesięciu dni, počawszy od czasu w uprzednim ustępie oznaczonego zarazem dla zameldowania i wyszczególnienia punktów zażalenia się zaczyna.

Zameldowanie i wyszczególnienie punktów zażalenia piśmiennie nastąpić musi. Oskarżony może je również do protokołu podać; do spisania takowego spółdziałanie sędziego nie jest potrzebném. Jeżeli ze strony oskarżonego w piśmie nastąpi, natenczas pismo przez uzdolnionego do sędziowskiego urzędu prawnika legalizowaném być musi.

Artikel 111.

Aus der Angabe der Beschwerdepunkte muß hervorgehen, ob die Nichtigkeitsbeschwerde auf Verletzung oder unrichtige Anwendung eines Gesetzes oder eines Rechtsgrundsatzes, oder ob sie auf Verletzung oder unrichtige Anwendung wesentlicher Vorschriften oder Grundsätze des Verfahrens gegründet wird.

Im ersteren Falle kann das Rechtsmittel nicht aus dem Grunde zurückgewiesen werden, weil das Gesetz oder der Rechtsgrundsatz gar nicht oder unrichtig bezeichnet worden ist.

Im letzteren Falle genügt es, wenn diejenigen Thatsachen, welche der Beschwerde zur Grundlage dienen, als solche hervorgehoben werden.

Zu §. 145. der Verordnung.

Artikel 112.

Wenn bei Anmeldung der Nichtigkeitsbeschwerde oder bei Angabe der Beschwerdepunkte die in dem Artikel 110. vorgeschriebenen Fristen oder Formen nicht beobachtet sind, so weist das Gericht erster Instanz die Nichtigkeitsbeschwerde durch Verfügung zurück. Gegen diese Verfügung findet Beschwerde an das Ober-Tribunal binnen einer zehntägigen präklusivischen Frist Statt, welche mit dem Ablaufe des Tages beginnt, an dem die Verfügung dem Zurückgewiesenen bekannt gemacht worden ist.

Artikel 113.

Ist die Zurückweisung der Nichtigkeitsbeschwerde durch das Gericht erster Instanz nicht erfolgt, obgleich bei Anmeldung des Rechtsmittels oder bei Angabe der Beschwerdepunkte die in dem Artikel 110. vorgeschriebenen Fristen oder Formen nicht beobachtet sind, oder ist rücksichtlich der Angabe der Beschwerdepunkte der Bestimmung des Artikels 111. nicht genügt, so kann, nach vorgän-

Jahrgang 1852. (Nr. 3544.)

Artykuł 111.

Z wyszczególnienia punktów zażalenia wynikać musi, czyli zażalenie o nieważność się zasadza na nadwreżeniu albo fałszywem zastosowaniu prawa albo zasady prawnej lub na nadwreżeniu albo fałszywem zastosowaniu istotnych przepisów albo zasad postępowania.

W pierwszym przypadku środek prawny nie może być odrzuconym z tego powodu, że prawo albo правило wcale nie albo nie należy jest oznaczonem.

W ostatnim razie jest dostatecznem, jeżeli fakta zażaleniu za podstawę służące na ten cel są wymienione.

Do §. 145. ustawy.

Artykuł 112.

Jeżeli przy zameldowaniu skargi unieważnienia albo przy wyszczególnieniu punktów zażalenia w artykule 110. przepisane czasokresy albo formalności nie są zachowane, natenczas sąd pierwszej instancji skargę unieważnienia rozporządzeniem odrzuci. Przeciwnie temuż rozporządzeniu zażalenie do głównego trybunału w przeciągu terminu prekluzyjnego dziesięciu dni ma miejsce, który z upłynieniem tego dnia się zaczyna, w którym rozporządzenie oddalonemu oznajmionem zostało.

Artykuł 113.

Jeżeli odrzucenie skargi unieważnienia przez sąd pierwszej instancji nie nastąpiło, lubo przy zameldowaniu środka prawa albo przy wyszczególnieniu punktów skargi przepisane w §. 110. terminu albo formalności nie są zachowane, albo jeżeli względem wyszczególnienia punktów zażalenia przepisowi artykułu 111. zadosyć uczynionem nie jest, naten-

[46]

giger Erklärung der Staatsanwaltschaft bei dem Ober-Tribunale, die Beschwerde von dem Gerichtshofe ohne mündliches Verfahren zurückgewiesen werden.

Artikel 114.

In allen Fällen, wo eine mündliche Verhandlung stattfindet, hat die Staatsanwaltschaft bei dem Ober-Tribunal ihren Antrag am Schlusse der Verhandlung zu stellen.

Statt §§. 148. und 149. der Verordnung.

Artikel 115.

Ist die Nichtigkeitsbeschwerde begründet, so vernichtet das Ober-Tribunal das angefochtene Urtheil.

Artikel 116.

Liegt der Grund der Vernichtung nicht in Mängeln des Verfahrens, so erkennt der Gerichtshof in der Sache selbst, oder verweist, wenn es noch auf thatsächliche Ermittlungen ankommt, die Sache zur anderweiten Verhandlung und Entscheidung an das Gericht der betreffenden Instanz.

Artikel 117.

Wird das Urtheil wegen Mängel des Verfahrens vernichtet, so hat der Gerichtshof zugleich die gänzliche oder theilweise Vernichtung des Verfahrens auszusprechen und die Sache zur anderweiten Verhandlung und Entscheidung an das von ihm zu bezeichnende Gericht zu verweisen.

Artikel 118.

Das Gericht, an welches die Sache verwiesen worden ist, muß sich der Verhandlung und Entscheidung unterziehen; es ist auch gehalten, die Rechtsgrundsätze, welche das Ober-Tribunal aufgestellt und der ausgesprochenen Vernichtung zum

čas po uprzedniem oświadczeniu prokuratorzy Rządowej u głównego trybunału zażalenie od sądu bez ustnego postępowania odrzuconem być może.

Artykuł 114.

We wszystkich przypadkach, w których ustne postępowanie ma miejsce, prokuratora Rządowa u głównego trybunału wniosek swój na końcu czynności ma stawiać.

Zamiast §§. 148. i 149. ustawy.

Artykuł 115.

Jeżeli skarga unieważnienia jest uzasadnioną, natenczas główny trybunał unieważnia wyrok zaczepiony.

Artykuł 116.

Jeżeli przyczyna unieważnienia nie w omyłkach postępowania zachodzi, natenczas sąd w sprawie samej wyrokuje, albo, jeżeli jeszcze o faktyczne wypośredkowanie chodzi, sprawę do dalszej rozprawy i decyzji do sądu dotychczasowej instancji przekaże.

Artykuł 117.

Jeżeli wyrok dla omyłek postępowania unieważnionym zostanie, natenczas sąd zarazem całkowite albo częściowe zniweczenie postępowania ma wyrzec i sprawę do dalszego rozstrząśnienia i decyzji do sądu mającego być oznaczonym przekazać.

Artykuł 118.

Sąd, któremu sprawa jest przekazana, musi się podjąć rozprawy i decyzji; powinien również zasady prawne, które główny trybunał ustanowił i przy wyrażonem unieważnieniu za zasadę uważał, miarodawczemi uznać i przy

Grunde gelegt hat, als maaßgebend anzuerkennen und der ferneren Verhandlung und Entscheidung gleichfalls zum Grunde zu legen, bei Strafe der Nichtigkeit.

Zu §. 157. der Verordnung.

Artikel 119.

Wenn neue Verdachtsgründe hervortreten, so kann die Wiederverhaftung des freigelassenen Angeklagten jederzeit verfügt werden.

Statt §§. 161. bis 164. der Verordnung.

Artikel 120.

Die Untersuchung und Entscheidung erster Instanz in Ansehung der Uebertretungen und der nach Art. XX. des Einführungsgesetzes zum Strafgesetzbuch zur Kompetenz der Polizeirichter gewiesenen strafbaren Handlungen erfolgt durch Einzelrichter (Polizeirichter). Bei der Hauptverhandlung ist ein Gerichtsschreiber zuzuziehen.

Wegen Verwaltung der Geschäfte der Staatsanwaltschaft kommen die Bestimmungen des §. 28. der Verordnung zur Anwendung.

Artikel 121.

Uebertretungen derselben Art können, auch wenn sie verschiedenen Personen zur Last gelegt werden, in einer einzigen Anklageschrift zusammengefaßt werden.

Artikel 122.

Wenn weder der Beschuldigte vorgeführt wird, noch die Verhaftung desselben erforderlich ist, so kann der Polizeianwalt bei dem Polizeirichter den Antrag stellen, daß die verurteilte Strafe ohne vorgängige Hauptverhandlung durch eine Strafverfügung festgesetzt werde.

Dieser Antrag muß die Angabe der Thatfachen, durch welche die Uebertretung begangen

dalszėj rozprawie i decyzji również za zasadę uważać, pod karą nieważności.

Do §. 157. ustawy.

Artykuł 119.

Jeżeli nowe powody podejrzenia wynikną, natenczas powtórne uwięzienie uwolnionego oskarżonego każdego czasu rozporządzoném być może.

Zamiast §§. 161. aż do 164. ustawy.

Artykuł 120.

Indagacya i decyzya pierwszej instancji, co do przekroczeń i wedle artykułu XX. ustawy względem zaprowadzenia kodexu karnego do kompetencji sędziów policyjnych przekazanych czynków karogodnych nastąpi przez sędziów pojedynczych (sędziów policyjnych). Przy głównej rozprawie pisarz sądowy ma być przywzwanym.

Względem zawiadywania czynnościami prokuratoryi Rządowej postanowienia w §. 28. ustawy zastosowanie znajdują.

Artykuł 121.

Przekroczenia tegoż samego rodzaju, chociażby o takowe kilka osób było obwinionych, w jedyném piśmie oskarżenia zawarte być mogą.

Artykuł 122.

Jeżeli obwiniony ani sprowadzonym nie zostanie, ani uwięzienie jego nie jest potrzebném, natenczas prokurator policyjny u sędziego policyjnego wniosek stawić może, ażeby zawiniona kara bez uprzedniej głównej rozprawy przez rozporządzenie karne ustanowioną została.

Wniosek ten wyszczególnienie faktów, któremi przekroczenie popełnioném zostało,

sein soll, die dafür vorhandenen Beweise, sowie die Anführung der anzuwendenden Strafvorschrift enthalten, und auf eine bestimmte, nach Art und Höhe zu bezeichnende Strafe gerichtet sein.

Artikel 123.

Der Polizeirichter hat, wenn nicht besondere Bedenken entgegenstehen, die von ihm für angemessen erachtete Strafe durch Verfügung festzusetzen.

Ist die festgesetzte Strafe geringer oder von anderer Art als die beantragte, so wird die Strafverfügung zunächst dem Polizeianwalte mitgeteilt und erst dann nach Artikel 124. dem Beschuldigten zugestellt, wenn der Polizeianwalt nicht innerhalb dreier Tage nach der ihm gewordenen Mittheilung die Einleitung des mündlichen Verfahrens beantragt.

Artikel 124.

Die Strafverfügung muß enthalten:

- 1) die Beschaffenheit der Uebertretung, sowie die Zeit und den Ort derselben;
- 2) die dafür angegebenen Beweise;
- 3) die Festsetzung der Strafe und des Kostenpunktes, unter Anführung der Vorschrift, auf welche dieselbe sich gründet, und falls eine Geldbuße ausgesprochen ist, unter Bezeichnung der Kasse, an welche dieselbe gezahlt werden soll;
- 4) die Eröffnung, daß der Beschuldigte, wenn er sich durch die Strafverfügung beschwert finden sollte, innerhalb einer zehntägigen Frist, von dem Tage nach der Zustellung der Verfügung an gerechnet, seinen Einspruch dagegen bei dem Polizeirichter schriftlich oder zu Protokoll anzumelden, und zugleich die zu seiner Bertheidigung dienenden Beweismittel anzuzeigen habe; daß aber, falls in dieser Frist ein Einspruch nicht eingehe, die Strafverfügung Rechtskraft erlangen und gegen ihn vollstreckt werden würde.

Die Verfügung wird dem Beschuldigten in beglaubigter Form zugestellt.

w in téj mierze istnące dowody, jako téż przytoczenie przepisu karnego zastosowaném być mającego zawierać musi i do pewnej, co do sposobu i miary oznaczonej kary ma być wymienionym.

Artykuł 123.

Sędzia policyiny, jeżeli szczególne wątpliwości temu nie są przeciwne, stosowną karę w rozporządzeniu ustanowić powinien.

Jeżeli ustanowiona kara mniejszą albo inszą jest od wnioskowanej, natenczas rozporządzenie karne najprzód prokuratorowi policynemu się zakomunikuje, a dopiero potem według artykułu 124. obwinionemu wręconém będzie, jeżeli prokurator policyiny w przeciągu trzech dni po zakomunikowaniu nie żąda rozpoczęcia ustnego postępowania.

Artykuł 124.

Rozporządzenie karne zawierać musi:

- 1) opisanie przekroczenia, jako téż czas i miejsce popełnienia;
- 2) dowody wyszczególnione;
- 3) ustanowienie kary i punktu kosztów, z wyrażeniem przepisu, na którym takowe się zasadza, i jeżeli kara pieniężna jest wyrażoną, z wymienieniem kasy, do której takowa ma być wpłaconą;
- 4) oświadczenie, iż obwiniony, gdyby przez rozporządzenie karne miał być nadweryżonym, w przeciągu dziesięciu dni, rachując od dnia wręzonego rozporządzenia, protestacyę przeciwko temu u sędziego policyinego piśmiennie albo do protokołu zameldować, i zarazem na obronę potrzebne dowody przytoczyć powinien; że zaś, jeżeli w tym czasie protestacya nie zajdzie, rozporządzenie karne mocy prawa osiągnie, i przeciwko niemu wykonaną zostanie.

Rozporządzenie obwinionemu we formie wierzytelnéj wręconém zostanie.

Artikel 125.

Wenn in der zehntägigen Frist ein Einspruch nicht erhoben wird, so erlangt die Strafverfügung die Kraft eines vollstreckbaren Urtheils, wogegen ein weiteres Rechtsmittel nicht stattfindet, jedoch vorbehaltlich der Bestimmungen des Artikels 130.

In dem entgegengesetzten Falle wird das Hauptverfahren eingeleitet, ohne daß es der Einreichung einer Anklageschrift bedarf, und ohne daß über die Eröffnung der Untersuchung Beschluß gefaßt wird.

Artikel 126.

Erscheint der Beschuldigte in dem zur Hauptverhandlung angesetzten Termine nicht, so wird der Einspruch durch Urtheil verworfen, ohne daß eine weitere Verhandlung stattfindet.

Artikel 127.

Wenn der Beschuldigte in dem angesetzten Termine persönlich oder durch einen Vertreter erscheint, so wird in Gemäßheit des Artikels 128. zur Hauptverhandlung geschritten. Der Polizeirichter ist befugt, auch auf eine andere Strafe zu erkennen, als in der Strafverfügung festgesetzt war.

Artikel 128.

Wird eine Strafverfügung nicht erlassen, oder wird derselben im Fall des letzten Absatzes des Art. 123. keine Folge gegeben, so findet das in den §§. 29—35. und 37. der Verordnung vorgeschriebene Verfahren Statt.

Zu §§. 169. und 170. der Verordnung.

Artikel 129.

Wenn die Staatsanwaltschaft bei dem Appellationsgerichte zur Aufrechthaltung wesentlicher Grundsätze des Rechts oder des Verfahrens, oder im Interesse der Einheit der Rechtsprechung die Aufhebung der Verfügung (§. 169. der Verord-

Artykuł 125.

Jeżeli w przeciągu dziesięciu dni protestacya zanesioną nie zostanie, natenczas rozporządzenie karne mocy wyroku wykonalnego nabywa, przeciwko któremu dalszy środek prawa nie ma miejsca; jednakowoż ze zastrzeżeniem postanowień artykułu 130.

Wprzeciwным razie główne postępowanie wytoczoném zostanie, przyczém ani złożenie pisma oskarżenia ani uchwała względem rozpoczęcia indagacyi nie są potrzebne.

Artykuł 126.

Jeżeli obwiniony na terminie do głównej rozprawy wyznaczonym nie stanie, natenczas protestacya przez wyrok odrzuconą zostanie a dalsze postępowanie nie ma miejsca.

Artykuł 127.

Jeżeli obwiniony w terminie wyznaczonym osobiście albo przez zastępcę się stawi, natenczas stósownie do artykułu 128. główne postępowanie nastąpi. Sędzia policyiny jest mocen, również na inną karę wyrokować, jak na ustanowioną w rozporządzeniu karném.

Artykuł 128.

Jeżeli rozporządzenie karne nie jest wydaném, albo jeżeli takowe w przypadku ostatniego ustępu artykułu 123. nie skutkuje, natenczas postępowanie przepisane w §§. 29. aż do 35. i 37. ustawy ma miejsce.

Do §§. 169. i 170. ustawy.

Artykuł 129.

Jeżeli prokuratorya Rządowa przy sądzie apelacyjnym celem utrzymywania istotnych zasad prawa albo postępowania albo na rzecz jedności przy wymierzeniu sprawiedliwości, zniesienie rozporządzenia (§. 169. ustawy) albo

nung) oder die Vernichtung des Urtheils (§. 170. der Verordnung) für nothwendig erachtet, so ist sie, jedoch nur mit ausdrücklicher Ermächtigung des Justizministers, berechtigt, innerhalb sechs Wochen nach der Bekanntmachung der Verfügung oder nach der Verkündung des Urtheils die Beschwerde oder Nichtigkeitsbeschwerde zu erheben.

Die Anzeige der Staatsanwaltschaft, daß sie die Ermächtigung nachgesucht habe, hemmt die Vollstreckung des Urtheils, bis die Ermächtigung versagt, oder die Entscheidung des Ober-Tribunals ergangen ist.

Wird die Vernichtung ausgesprochen und ergeht in Folge derselben eine dem Beschuldigten nachtheiligere Entscheidung, so ist der Justizminister berechtigt, die Nichtvollstreckung derselben, in soweit sie dem Beschuldigten nachtheiliger ist, zu verfügen.

Zu Abschnitt VII. der Verordnung.

Artikel 130.

Die Wiedereinsetzung in den vorigen Stand gegen den Ablauf präklusivischer Fristen und gegen die Versäumniß des zur Verhandlung in Uebertretungssachen nach Art. 126. anberaumten ersten Termins kann nur erteilt werden, wenn Naturbegebenheiten oder andere unabwendbare Zufälle die Versäumung der Frist oder des Termins herbeigeführt haben.

Das Gesuch um Wiedereinsetzung muß binnen zehn Tagen nach dem Termine oder nach Ablauf der Frist, — wenn aber das Hinderniß erst später gehoben wird, von der Zeit der Begräunung desselben an gerechnet, unter Angabe und Bescheinigung der Hinderungsgründe, schriftlich oder zu Protokoll angebracht werden.

Vor der Beschlußnahme ist die Staatsanwaltschaft mit ihrem Antrage zu hören. Eine Beschwerde über die Zurückweisung des Gesuchs steht dem Angeklagten innerhalb einer zehntägigen Frist zu, welche mit dem Ablaufe des Tages beginnt, an dem die Mittheilung des Beschlusses erfolgt

unieważnienie wyroku (§. 170. ustawy) potrzebne uznaje, natenczas, jednakowoż z wyrażnem upoważnieniem ze strony Ministra sprawiedliwości jest uprawnioną, w przeciągu sześciu tygodni po obwieszczeniu rozporządzenia albo po publikacyi wyroku zażalenie albo skargę unieważnienia założyć.

Doniesienie prokuratoryi Rządowej, iż upoważnienia poszukała, wstrzymuje wykonanie wyroku, aż dopóki upoważnienie odmówionem albo decyzja głównego trybunału wydaną nie zostanie.

Jeżeli unieważnienie wyrażonem zostanie i jeżeli wskutek takowego decyzja z większym uszczerbkiem dla obwinionego wydaną została, natenczas Minister sprawiedliwości jest upoważniony rozporządzić, ażeby takowa, o ile obwinionemu jest szkodliwszą, wykonaną nie została.

Do Rozdziału VII. ustawy.

Artykuł 130.

Restytucya w dawniejszy stan dla upłynienia terminów prekluzyjnych i dla zaniebdania pierwszego terminu wyznaczonego według artykułu 126. do postępowania w sprawach o przekroczenia tylko udzieloną być może, skoro zdarzenia natury albo inne przypadki nieochronne zaniebdanie okresu czasu albo terminu spowodowały.

Wniosek o restytucyę w przeciągu dziesięciu dni po terminie albo po upłynieniu czasu, a jeżeli przeszkoda dopiero później ustała, od czasu usunięcia takowej rachując, z podaniem i udowodnieniem przyczyn przeszkody piśmiennie albo do protokołu zaniesionym być musi.

Przed uchwałą prokuratorya Rządowa ze swoim wnioskiem ma być słuchaną. Zażalenie względem odrzucenia wniosku służy oskarżonemu w przeciągu dziesięciu dni, a to rachując od upływu dnia, w którym zakomunikowanie uchwały nastąpiło. Prokuratoryi Rządowej

ist. Der Staatsanwaltschaft bleibt nur vorbehalten, die Unstatthaftigkeit der Wiedereinsetzung bei der Hauptverhandlung geltend zu machen.

Artikel 131.

Wenn die nämliche Person durch verschiedene Strafurtheile zu Strafen verurtheilt worden ist, deren Höhe zusammen dasjenige Maaß übersteigt, welches bei gleichzeitiger Aburtheilung hätte inne gehalten werden müssen (Strafgesetzbuch §. 57.), so sind die Strafen auf dieses Maaß zurückzuführen. Freiheitsstrafen geringerer Art sind in einem solchen Falle in die der erkannten schwereren Art zu verwandeln. Eine solche Verwandlung muß auch dann eintreten, wenn verschiedene gegen die nämliche Person ergangene Strafurtheile, welche Freiheitsstrafen von schwererer und von geringerer Art verhängen, gleichzeitig zur Vollstreckung zu bringen sind.

Die Herabsetzung und Verwandlung geschieht durch das Gericht, bei welchem die Hauptverhandlung erster Instanz in Ansehung derjenigen strafbaren Handlung stattgefunden, welche die schwerste Strafart, oder bei Strafen gleicher Art die schwerste Strafe nach sich gezogen hat, und falls hiernach mehrere Gerichte kompetent sein würden, durch dasjenige derselben, welches zuletzt erkannt hat.

Artikel 132.

In jedem Urtheil, in welchem auf eine Geldbuße erkannt wird, ist zugleich auszusprechen, welche Freiheitsstrafe für den Fall, daß die Geldbuße nicht beigetrieben werden kann, an deren Stelle treten soll. Ist dies gleichwohl nicht geschehen und ergiebt sich bei der Vollstreckung, daß der Verurtheilte zur Entrichtung der Geldbuße un- vermögend ist, so hat das Gericht, welchem die Strafvollstreckung zusteht, die Geldbuße in eine verhältnißmäßige Freiheitsstrafe zu verwandeln.

Artikel 133.

In den Fällen der Art. 131. und 132. beschließt das Gericht, ohne mündliches Verfahren,

tylko się zastrzega, przy głównej rozprawie wywodzić, iż restytucya nie jest dozwolona.

Artykuł 131.

Jeżeli jedna i ta sama osoba przez rozmaite wyroki karne na kary skazaną została, których wysokość do kupy przechodzi miarę, która przy równoczesnym zawyrokowaniu powinna była być przytrzymana (kodex karny §. 57.), natenczas kary na miarę tę redukowane być mają. Kary wolności lżejszego rodzaju w takim razie na kary zawyrokowanego cięższego rodzaju zmienione być mają. Taka zmiana również natenczas ma nastąpić, jeżeli rozmaite przeciwko jednej i tej samej osobie wydane wyroki karne, które kary wolności cięższego i lżejszego rodzaju stanowią, równocześnie mają być wykonane.

Zniżenie i zmiana stanie się przez sąd, u którego główna czynność pierwszej instancji względem takiego karogodnego uczynku nastąpiła, który cięższą karę albo przy karach równego rodzaju najcięższą karę za sobą pociągnął, a gdyby zatem kilka sądów było kompetentnych, przez ten sąd, który na koniec wyrokował.

Artykuł 132.

W każdym wyroku, w którym kara pieniężna jest ustanowioną, zarazem wyrzec należy, jaka kara wolności zamiast takowej w przypadku ma nastąpić, gdyby kara pieniężna nie mogła być ściągnięta. Jeżeli to się jednakowoż nie stało, i jeżeli się przy wykonaniu okaże, iż skazany karę pieniężną płacić nie jest w stanie, natenczas sąd, do którego wykonanie kary należy, karę pieniężną na stosowną karę wolności ma zamienić.

Artykuł 133.

W przypadkach Art. 131. i 132. stanowi sąd bez ustnego postępowania, po odczytaniu pi-

nach Vernehmung des schriftlichen Antrages der Staatsanwaltschaft. Die Beschwerde gegen den Beschluß findet nur innerhalb einer zehntägigen präklusivischen Frist Statt, welche mit dem Ablaufe des Tages beginnt, an dem die Bekanntmachung des Beschlusses erfolgt ist.

Zu §. 180. der Verordnung.

Artikel 134.

Wenn der Angeklagte die Verhandlung vor dem erkennenden Gerichte durch ungebührliches Betragen stört, und ungeachtet der Ermahnung und Verwarnung des Vorsitzenden nicht davon absteht, so kann das Gericht, nach Anhörung der Staatsanwaltschaft, unbeschadet der etwa sonst zu verhängenden Strafe, durch einen Beschluß anordnen, daß der Angeklagte entfernt, in das Untersuchungsgefängniß abgeführt, dort bis zur Beendigung der Verhandlung in Verwahrung gehalten und das Verfahren in seiner Abwesenheit fortgesetzt werde.

Dieser Beschluß kann jederzeit zurückgenommen und dem Angeklagten die Anwesenheit bei der Verhandlung gestattet werden.

Der Bertheidiger wird auch nach der Abführung des Angeklagten gehört, jedoch unbeschadet der Bestimmung des Art. 22.

Wird das Urtheil in Abwesenheit des Angeklagten verkündet, so ist ihm dasselbe durch den Gerichtsschreiber zu Protokoll bekannt zu machen.

Zu §. 181. der Verordnung.

Artikel 135.

Hinsichtlich der Zuwiderhandlungen gegen die Vorschriften über die Erhebung öffentlicher Abgaben und Gefälle, insbesondere der Steuern, Zölle, Postgefälle und Kommunikationsabgaben, kommen die in den Artikeln 136—146. enthaltenen Bestimmungen zur Anwendung.

śmiennego wniosku prokuratoryi Rządowej. Zażalenie przeciwko uchwale tylko w przeciągu terminu prekluzyjnego dziesięciu dni ma miejsce, który z upływieniem dnia się zaczyna, w którym ogłoszenie uchwały nastąpiło.

Do §. 180. ustawy.

Artykuł 134.

Jeżeli oskarżony przez niestósowne sprawowanie jest powodem niespokojności podczas rozprawy przed wyrokującym sądem, i pomimo nagany i przestrogi przewodniczącego się nie wstrzymuje, natenczas sąd na wniosek prokuratoryi Rządowej bez względu na karę mającą być ustanowioną, uchwałą rozpórządzić może, ażeby oskarżony był oddalony, do więzienia śledczego odprowadzonym, i żeby tam pozostał aż do ukończenia czynności, i ażeby postępowanie w jego niebytności dalej prowadzonym zostało.

Uchwała ta każdego czasu cofniętą a oskarżonemu przytomność przy czynności dozwoloną być może.

Obrońca także po odprowadzeniu oskarżonego słuchanym będzie; jednakowoż bez nadwężenia postanowienia artykułu 22.

Jeżeli wyrok w nieprzytomności oskarżonego ogłoszonym zostanie, natenczas mu takowy przez pisarza sądowego do protokołu ma być ogłoszonym.

Do §. 181. ustawy.

Artykuł 135.

Co do przewinień przeciwko przepisom względem pobierania publicznych podatków i opłat, w szczególności podatków stałych, opłat pocztowych i podatków komunikacji, postanowienia w artykule 136. aż do 146. zawarte zastosowanie znajdują.

Artikel 136.

Insoweit nach den bisherigen Gesetzen ein administratives Strafverfahren zulässig ist, behält es dabei sein Bestehen. Jedoch soll in allen Fällen dem Angeschuldigten das Recht zustehen, während der Untersuchung oder während einer zehntägigen präklusivischen Frist auf rechtliches Gehör anzutragen. Die Frist beginnt mit dem Ablaufe des Tages, an dem die Bekanntmachung des in erster Verwaltungsinstanz ergangenen Strafbescheides erfolgt ist. Wenn der Angeschuldigte von dieser Befugniß Gebrauch macht, so wird in dem Falle, wo ein Strafbescheid erlassen ist, das Hauptverfahren eingeleitet, ohne daß es der Einreichung einer Anklageschrift bedarf und ohne daß über die Eröffnung der Untersuchung von dem Gerichte Beschluß gefaßt wird.

Bis zum Beginne der Hauptverhandlung kann der Angeschuldigte, indem er sich bei dem ergangenen Strafbescheide beruhigt, den Antrag auf rechtliches Gehör zurücknehmen. Es fallen ihm jedoch alsdann auch die bis dahin erwachsenen Kosten der gerichtlichen Untersuchung zur Last.

Der Angeschuldigte, welcher zu einer Strafe gerichtlich verurtheilt wird, hat auch die durch das Verfahren im Verwaltungswege entstandenen Kosten zu tragen.

So lange noch kein Strafbescheid erlassen ist, kann die Verwaltungsbehörde in allen Fällen, selbst wenn es nur auf eine Ordnungsstrafe ankommt, sich der Entscheidung enthalten und wegen Einleitung des gerichtlichen Verfahrens das Erforderliche veranlassen.

Artikel 137.

Wenn es darauf ankommt, die im Verwaltungswege festgesetzte Geldbuße wegen Unvermögens des Verurtheilten in eine Gefängnißstrafe umzuwandeln, so sind die Verhandlungen an die Staatsanwaltschaft abzugeben, welche die Sache mit ihrem Antrage auf Strafumwandlung dem kompetenten Gerichte vorlegt. Es ist alsdann, ohne daß das Gericht die Entscheidung der Ver-

Jahrgang 1852. (Nr. 3544—3545.)

Artykuł 136.

Jak dalece w dotychczasowych prawach administratywnych postępowanie karne jest dozwolonem, przy takowem się ma pozostać. Jednakowoż we wszystkich przypadkach obwiniony ma prawo, podczas śledztwa albo podczas okresu prekluzyjnego dziesięciu dni o prawne wnieść słuchanie. Okres zaczyna się z upłynieniem dnia, w którym ogłoszenie rezolucyi karnej wydanej w pierwszej instancji administratywnej nastąpiło. Jeżeli obwiniony tego prawa używa, natenczas w przypadku, gdzie rezolucya karna jest wydana, główne postępowanie wytoczonem zostanie, bez wystosowania pisma oskarżenia i bez uchwały sądu rozpoczęcie śledztwa stanowiącęj.

Aż do rozpoczęcia głównej czynności oskarżony, przestając na wydanej rezolucyi karnej, wniosek o prawne słuchanie cofnąć może. Powinien jednakowoż potem wynikłe aż dotąd koszta sądowej indagacyi ponosić.

Obwiniony sądownie na karę skazany również koszta przez postępowanie w drodze administracyi wynikłe ponosić winien.

Dopóki żadna rezolucya karna jeszcze nie jest wydana, władza administratywna we wszystkich przypadkach, chociażby tylko o karę porządkową chodziło, wstrzymywać się decyzyi i względem wytoczenia sądowego postępowania to, co potrzebnem, rozporządzić może.

Artykuł 137.

Jeżeli o to chodzi, ustanowioną w drodze administratywnej karę pieniężną dla niemożności skazanego do zapłacenia na karę więzienia zmienić, natenczas czynności do prokuratury Rządowej oddane być mają, która sprawę wraz z wnioskiem o zmianę kary kompetentnemu sądowi przedłoży. Poczem stosownie do artykułów 132. i 133. ma być postępo-

[47]

waltungsbehörde seiner Beurtheilung zu unterziehen hat, in Gemäßheit der Artikel 132. und 133. zu verfahren.

Artikel 138.

Die zur Verwaltung der betreffenden Abgaben oder Gefälle bestellte Behörde ist, wenn die Staatsanwaltschaft nicht einschreitet, befugt, die gerichtliche Anklage selbstständig zu erheben.

Artikel 139.

Ueber die von der Behörde eingereichte Anklageschrift wird nach Bernehmung des schriftlichen Antrages der Staatsanwaltschaft Beschluß gefaßt.

Artikel 140.

Wird die Untersuchung eröffnet, so bestellt die Behörde einen Beamten ihres Ressorts oder einen Rechtsanwalt als Vertreter. Der Vertreter ist zur Hauptverhandlung vorzuladen, und hat in derselben die Anklage vorzutragen. Der Vorsitzende kann dem Vertreter gestatten, Fragen, welche derselbe zur Aufklärung der Sache für angemessen erachtet, unmittelbar an die Betheiligten zu richten. Nach beendigter Beweisaufnahme wird der Vertreter gehört, und zwar vor der Staatsanwaltschaft, welche ebenfalls ihren Antrag zu stellen hat.

Erscheint der Vertreter nicht, so wird, falls nicht eine Vertagung erfolgt, die Anklageschrift durch den Gerichtsschreiber verlesen, und mit der Beweisaufnahme und Entscheidung in der gewöhnlichen Form verfahren.

Artikel 141.

Beschwerden und Rechtsmittel, welche der Staatsanwaltschaft im Falle einer von ihr erhobenen Anklage zustehen, können auch von der Behörde eingelegt werden.

Artikel 142.

Die Appellation und die Nichtigkeitsbeschwerde finden ohne Rücksicht auf die Höhe der Strafe Statt.

wanem, a sąd decyzją władzy administratywnej pod uwagę wziąć nie potrzebuje.

Artykuł 138.

Władza do administracji dotyczących podatków albo danin ustanowiona ma prawo, sądowe oskarżenie samodzielnie wytoczyć, jeżeli prokuratora Rządowa nie wkracza.

Artykuł 139.

Względem podanego od władzy pisma oskarżenia, za odebraniem piśmiennego wniosku prokuratora Rządowej, uchwała zapadnie.

Artykuł 140.

Jeżeli indagacya rozpoczęta zostanie, natenczas władza mianuje urzędnika swego resortu albo obrońcę prawnego jako zastępcę. Zastępcę do czynności głównej ma być zapoznanym i w takowej ma przedstawić oskarżenie. Zastępcę z przyzwoleniem przewodniczącego może pytania, które mu się do wyjaśnienia sprawy stosowne zdają, bezpośrednio do interesentów wystosować. Po ukończonem przyjęciu dowodów zastępcę słuchanym zostanie, a to przez prokuratora Rządową, która również swój wniosek ma stawić.

Jeżeli zastępcę się nie stawia, natenczas, skoro odroczenie nie nastąpi, pismo oskarżenia przez pisarza sądowego odczytanem i z przyjęciem dowodów i decyzją we zwyczajnych formalnościach postępowaniem zostanie.

Artykuł 141.

Zażalenia i środki prawa, które prokuratora Rządowej w przypadku zanieśionego od niej oskarżenia służą, również ze strony władzy założone być mogą.

Artykuł 142.

Apelacya i skarga unieważnienia bez względu na wysokość kary mają miejsce.

Artikel 143.

Die Frist zur Einlegung der Beschwerde oder eines Rechtsmittels beginnt für die Behörde, welche die Anklage erhoben hat, mit dem Ablaufe des Tages, an dem ihr der Beschluß oder das Erkenntniß insinuiert ist.

Von demselben Zeitpunkte an steht der Behörde im Falle der Appellation zur Einreichung der Appellationschrift, und im Falle der Nichtigkeitsbeschwerde zur Angabe der Beschwerdepunkte eine vierwöchentliche Frist offen. Die Frist zur Beantwortung der Appellationschrift und zur Gegenerklärung auf die Nichtigkeitsbeschwerde ist ebenfalls eine vierwöchentliche. Beide Fristen können auf Antrag der Behörde angemessen verlängert werden.

Artikel 144.

Die Staatsanwaltschaft ist befugt, in jeder Lage der Sache, bis zu deren rechtskräftiger Entscheidung, die Verfolgung zu übernehmen. In diesem Falle wird, insofern nicht eine entgegengesetzte Erklärung der Behörde erfolgt, ebenso wie im Falle einer Anschließung (Artikel 145.) verfahren.

Artikel 145.

Einer von der Staatsanwaltschaft erhobenen Anklage kann die Behörde sich in jeder Lage der Sache, bis zu deren rechtskräftiger Entscheidung, anschließen.

Nachdem die Erklärung über die Anschließung dem Gerichte mitgetheilt worden ist, stehen der Behörde die nämlichen Befugnisse zu, als wenn die Anklage von ihr selbst erhoben wäre. Der Vortrag in der Hauptverhandlung erfolgt durch die Staatsanwaltschaft; jedoch ist dem Vertreter der Behörde zu Bemerkungen und Anträgen das Wort zu gestatten.

Artikel 146.

Die durch die Vertretung der Behörde entstehenden Kosten fallen dem Angeklagten niemals zur Last.

Artykuł 143.

Okres do założenia zażalenia albo środka prawnego zaczyna się dla władzy, która oskarzenie wytoczyła, z upłynieniem dnia, w którym jej uchwałę albo wyrok wręczono.

Od tegoż samego czasu władza w przypadku apelacji wystosowanie pisma apelacyjnego a w przypadku skargi unieważnienia wyszczególnienie punktów zażalenia w przeciągu czterech tygodni skutecznie powinna. Odpowiedź na pismo apelacyjne i odpowiedź na skargę unieważnienia również w przeciągu czterech tygodni oddane być muszą. Okresy te na wniosek władzy stosownie przedłużone być mogą.

Artykuł 144.

Prokuratura Rządowa jest upoważnioną, w każdym położeniu sprawy aż do prawomocnej decyzji takowej podjąć się dochodzenia. W takim przypadku, skoro przeciwne oświadczenie władzy nie nastąpi, w ten sam sposób, jak w przypadku przyłączenia (artykuł 145.) się postępuje.

Artykuł 145.

Do oskarżenia zanieśionego od prokuratury Rządowej władza w każdym położeniu sprawy aż do prawomocnej decyzji przyłączyć się może.

Jeżeli oświadczenie względem przyłączenia sądowi zakomunikowaniem zostało, władza ma te same upoważnienia, jak gdyby sama oskarzenie wytoczyła. Przedstawienie w głównej rozprawie nastąpi przez prokuraturę Rządową, jednakowoż zastępcą władzy ma prawo uwagi i wnioski czynić.

Artykuł 146.

Do ponoszenia kosztów przez zastępowanie władzy wynikłych oskarżony nigdy nie jest obowiązany.

Zu §. 183. der Verordnung.

Artikel 147.

An den Bestimmungen über den Militairgerichtsstand und über die sonstigen besonderen Gerichtsstände wird durch das gegenwärtige Gesetz nichts geändert.

Für die Hohenzollernschen Lande behält es bei den Bestimmungen der §§. 4—7. des Gesetzes vom 30. April 1851. (Gesetz-Sammlung S. 287.) sein Bewenden.

Die §§. 77—95., 97. und 98., 577—587. der Kriminal-Ordnung und die §§. 15., 25., 36., 58., 80., 81., 88., 89., 94., 97—117., 137—143., 146., 148., 149., 161—164., 171—177. der Verordnung vom 3. Januar 1849. werden aufgehoben.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichem Insiegel.

Gegeben Potsdam den 3. Mai 1852.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

v. Manteuffel. v. d. Heydt. Simons.
v. Raumer. v. Westphalen. v. Bodelschwingh. v. Bonin.

Do §. 183. ustawy.

Artykuł 147.

W postanowieniach względem jurysdykcji wojskowej i względem innych szczególnych stanów sądowych niniejszą ustawą nic się nie zmienia.

Co do krain Hohenzollernskich, pozostawia się przy postanowieniach §§. 4. aż do 7. ustawy z dnia 30. Kwietnia 1851. (Zbiór praw strona 287).

§§. 77. aż do 95. 97. i 98. 577. aż do 587. ordynacji kryminalnej i §§. 15. 25. 36. 58. 80. 81. 88. 89. 94. 97. aż do 117. 137. aż do 143. 146. 148. 149. 161. aż do 164. 171. aż do 177. ustawy z dnia 3. Stycznia 1849. znoszą się.

Na dowód Nasz Najwyższy własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Poczdamie, dnia 3. Maja 1852.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

Manteuffel. von der Heydt. Simons.
Raumer. Westphalen. Bodelschwingh.
Bonin.

(Nr. 3545.) Gesetz über die vorläufige Straffestsetzung wegen Uebertretungen für diejenigen Landestheile, in welchen die Verordnung vom 3. Januar 1849. über die Einführung des mündlichen und öffentlichen Verfahrens in Untersuchungsfachen Gesetzeskraft hat. Vom 14. Mai 1852.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen u. u.

verordnen, mit Zustimmung der Kammern, für diejenigen Landestheile, in welchen die Verordnung vom 3. Januar 1849. über die Einführung des mündlichen und öffentlichen Verfahrens in Untersuchungsfachen Gesetzeskraft hat, was folgt:

§. 1.

Wer die Polizeiverwaltung in einem bestimmten Bezirke auszuüben hat, ist befugt, wegen der in diesem Bezirke verübten, sein Ressort betreffenden Uebertretungen die Strafe vorläufig durch Verfügung festzusetzen. Wird Geldbuße festgesetzt, so ist zugleich die für den Fall des Unvermögens des Verurtheilten in Gemäßheit §. 335. des Strafgesetzbuchs an die Stelle der Geldbuße tretende Gefängnißstrafe zu bestimmen.

Die vorläufig festzusetzende Strafe darf fünf Thaler Geldbuße oder dreitägiges Gefängniß nicht überschreiten. Erachtet der Polizeiverwalter eine höhere Strafe für gerechtfertigt, so muß die Verfolgung dem Polizeianwalte überlassen werden.

§. 2.

In der §. 1. gedachten Verfügung muß angegeben sein:

- a) die Beschaffenheit der Uebertretung, sowie die Zeit und der Ort ihrer Verübung;
- b) die Straffestsetzung unter Anführung der Strafvorschrift, auf welche dieselbe sich gründet;

(Nr. 3545.) Ustawa, tycząca się tymczasowego ustanowienia kar za przekroczenia dla tych części kraju, w których ustawa z dnia 3. Stycznia 1849. względem zaprowadzenia ustnego i jawnego postępowania w sprawach śledczych ma moc prawa. Z dnia 14. Maja 1852.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski, Król Pruski i t. d.

stanowimy z przyzwoleniem Izb dla tych części kraju, w których ustawa z dnia 3. Stycznia 1849. względem zaprowadzenia ustnego i jawnego postępowania w sprawach śledczych ma moc prawa, co następuje:

§. 1.

Kto administracją policyi w pewnym obwodzie wykonać może, jest upoważnion, za przekroczenia w tym obwodzie popełnione, dotyczące się swego resortu, tymczasowo rozporządzeniem karę ustanowić. Jeżeli kara pieniężna ustanowioną zostanie, natenczas zarazem kara więzienia wstępująca na przypadek niemożności skazanego do zapłacenia stosownie do §. 335. kodexu karnego ma być oznaczoną.

Tymczasowo ustanowiona kara pięciu talarów kary pieniężnej albo trzydniowego więzienia przechodzić nie powinna. Jeżeli zawiadujący policyą karę wyższą za usprawiedliwioną uważa, natenczas dalsze dochodzenie prokuratorowi policyjnemu pozostawionem być musi.

§. 2.

W rozporządzeniu w §. 1. wymienionem wyszczególnionem być musi:

- a) w jaki sposób, w którym czasie i miejscu przekroczenie popełnionem zostało;
- b) ustanowienie kary z przytoczeniem przepisu karnego, na którym się kara uzasadnia;

- c) die Bedeutung, daß der Angeschuldigte, wenn er sich durch die Straffestsetzung beschwert findet, innerhalb einer zehntägigen Frist, vom Tage der Insinuation derselben an, bei dem Polizeiverwalter, dem Polizeirichter oder dem Polizeianwalte schriftlich oder zu Protokoll auf gerichtliche Entscheidung antragen könne, daß aber, falls in dieser Frist ein solcher Antrag nicht erfolge, die Strafverfügung gegen ihn vollstreckbar würde;
- d) die Kasse, an welche die Geldbuße gezahlt werden soll.

§. 3.

Diese Verfügung ist unter Beobachtung der für gerichtliche Insinuationen vorgeschriebenen Formen, wobei vereidete Verwaltungsbeamte den Gläubigen der Gerichtsboten haben, dem Angeschuldigten zu insinuieren.

§. 4.

Für dieses Verfahren sind weder Stempel noch Gebühren anzusetzen; die baaren Auslagen aber fallen dem Angeschuldigten in allen Fällen zur Last, in welchen endgültig eine Strafe gegen ihn festgesetzt wird.

§. 5.

Gegen eine solche Strafverfügung (§. 1.) findet die Beschwerde bei der vorgesetzten Behörde nicht Statt; es steht aber dem Angeschuldigten frei, innerhalb zehn Tage, vom Tage der Insinuation der Verfügung an, bei dem Polizeiverwalter, dem Polizeirichter oder dem Polizeianwalte auf gerichtliche Entscheidung anzutragen. Ist dieser Antrag bei dem Polizeirichter oder bei dem Polizeianwalte gemacht worden, so haben diese hiervon den Polizeiverwalter, welcher die Strafverfügung erlassen hat, zu benachrichtigen. Dem Antragenden muß eine Bescheinigung über die erfolgte Anmeldung kostenfrei erteilt werden.

- c) zagrozenie, iż oskarżony, jeżeli się przez ustanowienie kary nadwerężonym uznaje, w przeciągu dziesięciu dni od dnia insynuacji takowego u zawiadującego policją sędziego policyjnego albo u prokuratora policyjnego pismiennie albo do protokołu o sądową decyzją wniesć może, że atoli rozporządzenie karne przeciw niemu wykonane będzie, skoro w przeciągu tego czasu taki wniosek nie nastąpi;

- d) do której kasy kara pieniężna ma być wpłaconą.

§. 3.

Rozporządzenie to pod zastosowaniem formalności przepisanych dla sądowych insynuacji, przyczem przysięgli urzędnicy administracyjni mają wiarę woźnych sądowych, oskarżonemu ma być insynuowanem.

§. 4.

Za postępowanie to ani stemple, ani nalezytości nie mają być umieszczone; gotowe wydatki jednakowoż ponosi oskarżony we wszystkich przypadkach, w których stanowcza kara przeciwko niemu ustanowioną będzie.

§. 5.

Przeciwko takiemu rozporządzeniu kar-nemu (§. 1.) zażalenie u władzy przełożonej nie ma miejsca; oskarżonemu jednakowoż wolno, w przeciągu dziesięciu dni, poczynszy od dnia insynuacji, u wykonawcy policyi, u sędziego policyjnego albo u prokuratora policyjnego wniosek o sądową decyzją uczynić. Jeżeli wniosek ten u sędziego policyjnego albo u prokuratora policyjnego jest zaniesionym, natenczas ciż o tém mają zawiadomić wykonawcę policyi, który rozporządzenie karne wydał. Wnioskującemu poświadczenie względem nastąpięnego zameldowania bez kosztów udzielonem być musi.

§. 6.

Erfolgt ein solcher Antrag (§. 5.) innerhalb der zehntägigen Frist, so tritt dadurch die Strafsetzung außer Kraft. Die Sache wird alsdann dem Polizeirichter vorgelegt, welcher, ohne daß es der Einreichung einer Anlagenschrift bedarf und ohne vorgängigen Beschluß über die Eröffnung der Untersuchung, einen Termin zur Verhandlung ansetzt. Die Erlassung eines Mandats findet nicht Statt. Im Uebrigen kommt das bei Uebertretungen vorgeschriebene Verfahren zur Anwendung. Der Richter ist befugt, auch auf eine andere Strafe zu erkennen, als in der Strafverfügung bestimmt war.

§. 7.

Wenn innerhalb der zehntägigen Frist kein Antrag auf gerichtliche Entscheidung (§. 5.) erfolgt, so ist die Strafe zu vollstrecken.

§. 8.

Ist die Strafverfügung des Polizeiverwalters vollstreckbar geworden, so findet wegen der nämlichen Handlung eine fernere Anschuldigung nicht Statt, es sei denn, daß die Handlung keine Uebertretung, sondern ein Vergehen oder Verbrechen darstellt, und daher der Polizeiverwalter seine Kompetenz überschritten hat.

§. 9.

Durch Erlaß der polizeilichen Strafverfügung wird die Verjährung der Uebertretung unterbrochen (§. 339. des Strafgesetzbuchs). Ist der Polizeianwalt eingeschritten, bevor die vorläufige Strafverfügung dem Angeschuldigten insinuirt worden, so ist die letztere wirkungslos.

§. 10.

In Betreff der von Militairpersonen begangenen Uebertretungen behält es bei den Bestim-

§. 6.

Jeżeli taki wniosek (§. 5.) wśród dziesięciu dni nastąpi, natenczas ustanowienie karne traci przez to moc obowiązującą. Sprawa przechodzi do sędziego policyjnego, który bez wystósowania pisma oskarżenia i bez uprzedniej uchwały względem wytoczenia indagacji termin do rozprawy wyznaczy. Wydanie mandatu nie ma miejsca. Zresztą przepisane przy przekroczeniach postępowanie znajduje zastosowanie. Sędzia jest mocen na inną karę zawyrokować, jak na ustanowioną w rozporządzeniu karném.

§. 7.

Jeżeli w przeciągu dziesięciu dni żaden wniosek o sądową decyzją (§. 5.) nie nastąpi, natenczas kara ma być wykonaną.

§. 8.

Jeżeli rozporządzenie karne wykonawcy policyi wykonalném się stało, natenczas o ten sam czynnek dalsze obwinienie nie ma miejsca, wyjąwszy, jeżeli czynnek żadnego przekroczenia, ale przewinienie albo zbrodnię przedstawia, a zatem wykonawca policyi swoją kompetencją przekroczył.

§. 9.

Przez wydanie policyjnego rozporządzenia karnego przedawnienie przekroczenia się przerywa (§. 339. kodexu karnego). Jeżeli prokurator policyiny wkroczył, nim tymczasowe rozporządzenie karne obwinionemu wręczoném zostało, natenczas toż ostatnie jest bez skutku.

§. 10.

Co do przekroczeń popełnionych ze strony osób wojskowych, pozostawia się przy posta-

mungen der §§. 3. und 269. Theil II. des Strafgesetzbuchs für das Heer das Bewenden.

§. 11.

Insoweit wegen Zuwiderhandlungen gegen die Vorschriften über die Erhebung öffentlicher Abgaben und Gefälle, insbesondere der Steuern, Zölle, Postgefälle und Kommunikations-Abgaben, ein administratives Strafverfahren vorgeschrieben ist, finden die Bestimmungen des gegenwärtigen Gesetzes auf dergleichen Zuwiderhandlungen keine Anwendung.

§. 12.

Unsere Minister der Justiz und des Innern haben die zur Ausführung dieses Gesetzes erforderlichen reglementarischen Bestimmungen zu erlassen.

Urkundlich unter Unserer Höchstseignhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insignel.

Gegeben Bellevue, den 14. Mai 1852.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

v. Manteuffel. v. d. Heydt. Simons.
v. Raumer. v. Westphalen. v. Bodelschwingh. v. Bonin.

nowieniach w §§. 3. i 269. Cz. II. kodexu karnego dla wojska.

§. 11.

Jak dalece, co do przewinień przeciwko przepisom względem pobierania publicznych podatków i danin, w szczególności podatków stałych, cel, opłat pocztowych i podatków komunikacyjnych, postępowanie karne w drodze administracyi jest przepisaniem, postanowienia niniejszej ustawy do takich przewinień żadnego nie mają zastosowania.

§. 12.

Nasi Ministrowie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych mają wydać potrzebne do wykonania niniejszej ustawy regulaminowe postanowienia.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan Bellevue, dnia 14. Maja 1852.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

Manteuffel. von der Heydt. Simons.
Raumer. Westphalen. Bodelschwingh.
Bonin.

Redigirt im Bureau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei.
(Rudolph Decker.)

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiej Tajnej Nadwornej drukarni.
(Rudolf Decker.)